

Ålandsbanken Abp
Kapital- och riskhanteringsrapport 2019

Innehållsförteckning

1. INTRODUKTION	4	9.10 Nödlidande och förfallna exponeringar	29
2. STYRELSENS YTTRANDE OM RISKHANTERING OCH EN KORTFATTAD RISKFÖRKLARING.....	4	9.11 Kreditkoncentrationsrisk	32
3. RISKER I BANKENS VERKSAMHET	4	9.12 Kreditrisk i treasuryverksamheten	32
3.1 Riskprofil och riskkapitit.....	4	10. LIKVIDITETSRIK	34
3.1.1 Affärsrisk.....	4	10.1 Riskhantering	34
3.1.2 Kreditrisk.....	4	10.2 Mätning av likviditetsrisk	34
3.1.3 Likviditetsrisk	4	10.3 Överlevnadshorisont.....	34
3.1.4 Marknadsrisk.....	5	10.3.1 Likviditetstäckningsgrad, stabil nettofinansierings- kvot och core funding ratio	34
3.1.5 Operativ risk.....	5	10.4 Likviditetsreserv	36
3.2 Riskorganisation.....	5	10.5 Beredskapsplan för likviditetsrisk	36
3.2.1 Styrelsen	5	10.6 Finansieringsstrategi	36
3.2.2 Verkställande direktören.....	5	10.6.1 Finansieringskällor.....	37
3.2.3 De tre försvarslinjerna	5	10.6.2 Investerarbas	37
3.3 Modell för riskhantering.....	6	10.7 Hypoteksbanksverksamheten	40
4. KAPITALHANTERING	6	10.8 Rating.....	40
4.1 Den konsoliderade situationen	6	10.9 Intecknade tillgångar	40
4.2 Kapitaltäckning och kapitalbehov.....	6	10.10 Regelverk för likviditetsrisk	40
4.3 Kapitalbas	9	11. MARKNADSRISK	40
4.4 Kapitalkrav	9	11.1 Riskhantering	40
5. BRUTTOSOLIDITETSGRAD	12	11.2 Ränterisk	41
6. INTERN KAPITAL- OCH LIKVIDITETSUTVÄRDERING 2019	12	11.2.1 Räntenettorisik.....	41
7. KOMMANDE FÖRÄNDRINGAR I KAPITALTÄCKNINGSFÖRESKRIFTERNA.....	13	11.2.2 Värdeförändringsrisk.....	41
8. AFFÄRSRIK	13	11.3 Valutarisk	42
9. KREDITRIK	13	11.4 Aktierisk.....	42
9.1 Riskhantering.....	14	12. OPERATIV RISK	42
9.2 Riskklassificeringssystem för beräkning av kreditrisk i utlåningsverksamheten	14	12.1 Riskhantering	42
9.3 Säkerhetshantering och riskreducering.....	15	12.2 Kartläggning av operativa risker	42
9.4 Kreditriskexponering.....	15	12.3 Väsentliga operativa risker	43
9.5 Allmänna kvantitativa uppgifter om kreditrisk	17	12.3.1 Risker i placeringsrådgivningsprocessen, dess system samt systemimplementering.....	43
9.6 Fördelning av exponeringar i exponeringsklasser och kapitalbaskrav.....	20	12.3.2 Risken för bedrägerier och misstänkta transaktioner	43
9.7 IRB – uppskattade värden och verkliga utfall	25	12.3.3 Risken för stort nyckelpersonsberoende.....	43
9.8 Schablonmetod för beräkning av kapitalkrav	26	12.3.4 Risker kring utveckling av nya produkter och tjänster	43
9.9 Kreditriskreduceringstekniker.....	28	12.3.5 Regelefterlevnadsrisker.....	43
		12.4 Incidentrapportering.....	43
		APPENDIX	44

Tabellförteckning

Tabellnummer	Tabellnamn
Tabell 3.1	Riskprofil per riskkategori
Tabell 3.2	Riskorganisation
Tabell 4.1.1	Den konsoliderade situationen
Tabell 4.2.1	Kontracyklisk kapitalbuffert
Tabell 4.2.2	Kombinerade buffertkrav
Tabell 4.2.3	Regulatoriska kapitalkrav
Tabell 4.2.4	Långsiktigt mål för avkastning och regulatoriska krav för kapitaltäckning
Tabell 4.4.1	Kapitalkrav för operativa risker
Tabell 4.4.2	Översikt av riskvägda exponeringsbelopp
Tabell 4.4.3	Kapitaltäckningsanalys
Tabell 5.1.1	Bruttosoliditetsgrad
Tabell 6.1.1	Bedömda risker vid intern kapitalutvärdering
Tabell 9.4.1	Kreditriskexponering
Tabell 9.4.2	Fordringar på allmänheten enligt verksamhetsområde och land
Tabell 9.5.1	Totalt och genomsnittligt nettobelopp för exponeringar
Tabell 9.5.2	Geografisk fördelning av exponeringar
Tabell 9.5.3	Koncentration av exponeringar per typ av bransch eller motpart
Tabell 9.6.1	Exponeringsbelopp och riskexponeringsbelopp per exponeringsklass
Tabell 9.6.2	Särskilda IRB-relaterade uppgifter
Tabell 9.6.3–9.6.7	Fördelning i riskklasser
Tabell 9.6.8	IRB – Specialutlåning
Tabell 9.6.9	IRB-metoden – Kreditriskexponeringar per exponeringsklass
Tabell 9.6.10	Flödesschema för kapitalkrav enligt IRB-metoden
Tabell 9.7.1	Fallissemangsfrekvens
Tabell 9.7.2	Uppskattade LGD-nivåer
Tabell 9.7.3	Uppskattade LGD-nivåer
Tabell 9.8.1	Exponeringsvärden hanterade enligt schablonmetoden fördelat enligt exponeringsklasser och riskvikter
Tabell 9.9.1	Schablonmetoden – Kreditriskreducering och effekter av kreditriskreducering
Tabell 9.10.1	Indelning av förfallna exponeringar efter antal kreditdagar
Tabell 9.10.2	Nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd
Tabell 9.10.3	Nettoexponeringsbelopp för fallerade och icke fallerade exponeringar enligt branscher och användningssyfte
Tabell 9.10.4	Förändring i innehavet av fallerade lån och räntebärande värdepapper
Tabell 9.10.5	Fallerade exponeringar och kreditriskjusteringar per exponeringsklass och instrument
Tabell 9.12.1	Kreditriskexponeringar i treasuryverksamheten
Tabell 9.12.2	Regionsfördelning
Tabell 9.12.3	Derivatexponeringar
Tabell 9.12.4	Exponeringsvärden för värdepapper som riskvägts på basen av extern kreditrating
Tabell 10.2.1	Återstående löptid
Tabell 10.3.1	Nyckeltal likviditetsrisk
Tabell 10.3.2	Nyckeltal likviditetsrisk
Tabell 10.3.1.1	Likviditetstäckningsgrad (LCR)
Tabell 10.3.3	Likviditetstäckningskvot enligt CRR
Tabell 10.4.1	Likviditetsreserv
Tabell 10.6.1	Utestående kapitalmarknadsupplåning
Tabell 10.6.1.1	Cover pool FIN
Tabell 10.6.2.1	Cover pool SWE
Tabell 10.8.1	Upplysningar om in-tecknade tillgångar
Tabell 11.2.1	Räntebindningstider för tillgångar och skulder
Tabell 11.2.2.1	Parallellförskjutning av räntekurvan
Tabell 11.4.1	Strategiska och Övriga innehav

Rapport avseende riskhantering och kapitaltäckning

Ålandsbanken grundades 1919 och har varit listat på Helsingforsbörsen sedan 1942. Bankens hemort är Mariehamn, Åland. Förutom bankverksamhet på Åland bedriver banken även verksamhet på finländska fastlandet (5 kontor) och i Sverige (3 kontor). Till Ålandsbanken koncernen hör två dotterbolag, Ålandsbanken Fondbolag Ab och Crosskey Banking Solutions Ab, vars verksamhet på olika sätt anknyter till bankverksamhet.

1. Introduktion

I bankens rapport avseende riskhantering och kapitaltäckning (Pelare-3 rapport) redogör Ålandsbanken för de upplysningskrav som fastslås i del åtta i kapitaltäckningsförordningen (EU) No 575/2013 (CRR). Informationen som lämnas omfattar hela koncernen. Den konsoliderade situationen i kapitaltäckningsanalysen omfattar förutom Ålandsbanken Abp. (LEI-kod: 7437006WYM821J3MN73), även dotterbolagen Crosskey Banking Solutions Ab Ltd samt Ålandsbanken Fondbolag Ab. Ålandsbanken Fondbolag Ab är skyldiga att upprätta kapitaltäckningsberäkning på solonivå i enlighet med CRR. Alla siffror som presenteras i bankens Pelare 3-rapport avser situationen per den 31 december 2019 om inte annat uttryckligen anges. Jämförelsesiffror avser föregående årsskifte.

Ålandsbanken följer Europeiska bankmyndighetens (EBA:s) riktlinjer för upplysningskrav i del åtta i CRR till den del som berör en bank som inte utgör ett globalt eller annat systemviktigt institut. Banken presenterar sin heltäckande information enligt del åtta på årlig basis på hemsidan i nära anslutning till årsredovisningen och publicerar däremellan kvartalsvisa uppgifter gällande kapitaltäckningen i enlighet med avsnitt 8.7 i Finansinspektionens föreskrifter 2/2016.

Information som lämnas nedan för koncernens risker görs i enlighet med artikel 435 i CRR och därmed redogör koncernen för de centrala principer som tillämpas för att hantera de olika riskerna. I enlighet med artikel 432 får koncernen utelämnas sådan information som av styrelsen bedöms utgöra icke-väsentliga upplysningar, företagshemligheter eller konfidentiell information.

2. Styrelsens yttrande om riskhantering och en kortfattad riskförklaring

Bankens styrelse har i enlighet med artikel 431.3 i CRR antagit en formell policy för uppfyllandet av upplysningskraven i förordningen. Genom att årligen fastställa policyn och bankens Pelare 3-information försäkras bankens styrelse att informationen som lämnas i detta avsnitt är tillfredsställande och ger marknadsaktörerna en heltäckande bild av bankens riskprofil.

Banken avger en bolagsstyrningsrapport i samband med verksamhetsberättelsen för 2019 i årsredovisningen. I bolagsstyrningsrapporten redogör banken för sitt ersättningsystem och uppfyller därmed upplysningskraven enligt artikel 450 i CRR.

3. Risker i bankens verksamhet

3.1 RISKPROFIL OCH RISKAPTIT

Exponering mot risk är en naturlig del av en banks verksamhet. Ålandsbanken har en låg riskprofil med ett konservativt förhållnings-sätt till risk och med målsättningen att all risk ska härstamma från den normala affärsverksamheten. Med det följer att riskerna i huvudsak utgörs av affärsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk samt operativ risk. Riskernas storlek är anpassade efter bankens riskbärande förmåga. Med det menas att förluster relaterade till dessa risker ska kunna täckas med bankens kapitalbas och resultat.

Ålandsbanken bedriver ingen tradingverksamhet. Bankens låga riskprofil återspeglas i de låga förluster relaterade till finansiella och operativa risker som uppstått genom åren.

3.1.1 Affärsrisk

Affärsrisk uppstår naturligt vid all affärsverksamhet och går inte att undvika. Ålandsbanken ska fokusera sin verksamhet till marknader och produkter som man verkar inom sedan tidigare och har god kännedom om. Nya marknader och produkter kan ingås i begränsad omfattning för att, om så önskas, successivt utökas.

3.1.2 Kreditrisk

Ålandsbankens kreditgivning är i huvudsak inriktad mot kunder i bankens prioriterade målgrupp, det vill säga privatpersoner på Åland, finländska fastlandet och i Sverige med god ekonomi, ofta entreprenörer och företagare, som värdesätter personliga relationer. På finländska fastlandet och i Sverige är kundurvalet geografiskt begränsat till de storstadsområden där banken finns etablerad. Krediter ges som regel inte som en fristående produkt utan utgör en del i en långsiktig kundrelation, ofta för att stödja placeringsaffären. På Åland finns i tillägg till detta en företagsaffär, som är en del av den något annorlunda strategiska inriktningen på Åland, där Ålandsbanken är alla ålänningars bank och aktivt bidrar till det åländska samhället.

Den valda målgruppen innebär att Ålandsbankens kreditexponering mot enskilda kundhelheter kan bli relativt stor. För att begränsa koncentrationsriskerna eftersträvar banken att enskilda kundhelarters kreditexponeringar endast i undantagsfall är större än 10 miljoner euro. Kassaflöden som tryggar kundens återbetalningsförmåga är grundförutsättningen för all kreditgivning. Dessutom ska kunden ställa erforderliga säkerheter för krediten. Bostadsfastigheter och värdepapper är de vanligaste säkerheterna. Krediter med säkerheter som har hög värdeförändringsrisk och är mindre likvida, exempelvis fartyg och kommersiella fastigheter har limiterats.

Ambitionen är att Ålandsbankens kreditförlustnivå över tid ska vara bland de lägsta för nordiska banker. Av de geografiska hemmarknaderna har kreditportföljen på Åland på grund av företagsaffären en något högre kreditrisk än kreditportföljerna på finländska fastlandet och i Sverige.

Inom ramen för Ålandsbankens likviditetsförvaltning görs endast affärer med välkända motparter och/ eller med kreditbetyg av investment grade i Norden och i ekonomiskt stabila länder.

3.1.3 Likviditetsrisk

För att säkerställa tillgång till likviditet även under perioder utan externa upplåningsmöjligheter ska banken ha en likviditetsreserv samt en väl diversifierad instrument- och förfallostruktur på sin upplåning.

Ålandsbanken eftersträvar att inte vara beroende av andra finansieringskällor för sin utlåning än kunddepositioner och säkerställda obligationer. Icke-säkerställd kapitalmarknadsfinansiering kan användas då prisbildningen i marknaden gör det ändamålsenligt.

Riskprofil per riskkategori

Risktyp	Riskprofil	Riskhantering
Affärsrisk	Bankens affärsrisk är generellt sett låg. Kostnader till följd av ändrade regelverk och teknikskiften kan påverka Ålandsbankens lönsamhet relativt sett mer än andra då banken är en liten aktör.	Styrelsen och koncernledningen och därtill hörande kommittéer arbetar kontinuerligt med att identifiera samt hitta lämpliga åtgärder för att hantera affärsrisken. Bland annat har banken ingått flera partnersamarbeten för att diversifiera intäktskällorna samt uppnå kostnadsfördelning.
Kreditrisk	Ålandsbankens prioriterade kundgrupp är privatpersoner på Åland, finländska fastlandet och Sverige med god ekonomi och, undantaget Åland, geografiskt begränsat till storstadsområden. På Åland finns också en företagsaffär.	Utgående från god kännedom om kunden samt återbetalningsförmåga och de säkerheter som kunden ställer. För exponeringar i företagsportföljen görs årligen också en årsföredragning för analys av kunden. Kreditrisken i banken hanteras även genom av styrelsen fastställda limiter. Exempelvis limiteras maximal exponering mot vissa branscher och motparter.
Likviditetsrisk	Likviditetsrisk är en dynamisk risk som kan skifta snabbt. Som liten aktör kan dessa snabba skiften få stor påverkan på Ålandsbankens tillgång till likviditet.	Likviditetsrisken hanteras främst med en väldiversifierad upplåningsstruktur och en likviditetsreserv. Likviditetsrisken hanteras även genom av styrelsen fastställda limiter.
Marknadsrisk	Ränterisken i bankboken är strukturell till sin karaktär och dess storlek låg. Valutarisken är främst av strukturell karaktär och förekommer framförallt i svenska kronor genom bankens svenska filial.	Ränterisker begränsas genom användande av derivat. Valutarisker begränsas främst med matchning. Ränterisken hanteras med limiter för räntenettoriska samt värdeförändringsrisken. Valutarisken hanteras även genom en limit.
Operativ risk	Bankens operativa risker ska relatera till affärsverksamheten och riskerna ska förebyggas och begränsas till vad som är ekonomiskt motiverat. Bankens riskaptit för affärskritiska produkter, tjänster och IT-lösningar är låg. Ingen operativ risk ska utgöra ett hot mot den tillståndspliktiga verksamheten eller hota konsumentskyddet för Ålandsbankens kunder.	Operativa risker hanteras genom årliga självvärderingar, uppdaterade kontinuitetsplaner, kontinuitetsövningar, incidentrapportering samt upprätthållande av internt regelverk och interna utbildningar.

3.1.4 Marknadsrisk

Inom ramen för bankrörelsen uppkommer strukturella risker avseende ränterisk (räntenettorisk respektive värdeförändringsrisk) och valutarisk. Ålandsbanken försöker tillvarata de positiva intjäningsmöjligheter som finns samtidigt som ambitionen är att kraftigt begränsa de nedsidesriskerna som finns. Koncernen har en strukturell valutarisk i svenska kronor till följd av verksamheten i Sverige. Med aktierisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Ålandsbanken bedriver ingen handel för egen räkning.

3.1.5 Operativ risk

Operativa risker förekommer i all verksamhet, och det är således varken möjligt eller optimalt att helt eliminera dem. Ålandsbanken strävar efter att minimera operativa risker genom årliga självvärderingar, uppdaterade kontinuitetsplaner, kontinuitetsövningar, incidentrapportering, upprätthållandet av internt regelverk och interna utbildningar.

3.2 RISKORGANISATION

Styrelse

Verkställande direktör

FÖRSTA FÖRSVARSLINJEN

Äger och hanterar risker

- Affärsverksamhet
- Supportfunktioner

ANDRA FÖRSVARSLINJEN

Oberoende mätning, kontroll och rapportering

- Risk Control
- Operativa risker och Säkerhet
- Compliance

TREDJE FÖRSVARSLINJEN

Översyn och utvärdering

- Internrevision

3.2.1 Styrelsen

Styrelsen har det övergripande ansvaret för hantering och kontroll av risker. Styrelsen definierar riskaptit och fastställer årligen de policydokument som anger övergripande principer för hantering av risker samt begränsningar i form av limiter som verksamheten har att hålla sig inom. Styrelsen godkänner också väsentliga metoder och modeller som används för att mäta bankens risker.

Till sin hjälp har styrelsen Revisionskommittén, ett styrelseutskott som bistår styrelsen i dess övervakning av riskhantering, metoder och modeller för riskmätning, riskrapportering samt intern kontroll.

3.2.2 Verkställande direktören

Verkställande direktören ska säkerställa att hanteringen av risker sker i enlighet med de principer och risktoleranser som styrelsen beslutat om. Detta sker genom verkställande direktörens fastställande av riktlinjer, som har sin utgångspunkt i de av styrelsen fastställda policydokumenten. Verkställande direktören ska också säkerställa att bankens kompetens och resurser är anpassade efter affärsverksamheten samt att det finns tillräckliga resurser och system för kontroll och uppföljning.

ALCO (Asset and Liability Committé) är ett beslutsorgan underställt vd som hanterar frågor rörande finansiella risker, likviditet, finansiering och kapitalisering.

3.2.3 De tre försvarslinjerna

För att skapa en stark riskkultur som genomsyrar hela organisationen baseras Ålandsbankens riskorganisation på de tre försvarslinjerna, som har en tydlig ansvarsfördelning mellan risktagare och kontrollfunktioner:

Första försvarslinjen

Första försvarslinjen omfattar affärsområden, dotterbolag och treasury samt tillhörande supportfunktioner. De ansvarar envar för den risk som uppstår i den egna dagliga verksamheten, vilket innebär att risktagning ska ske inom givna ramar samt att det finns processer för mätning och kontroll.

Andra försvarslinjen

Den andra försvarslinjen omfattar de oberoende funktionerna Risk Control, Operativa risker och Säkerhet samt Compliance vilka samtliga är underställda bankens Chief Risk Officer (CRO).

Risk Control ansvarar för löpande identifiering, mätning, analys, kontroll samt rapportering av bankens finansiella risker. Det innebär bland annat regelbunden kontroll av att bankens verksamhet håller sig inom fastställda risktoleranser samt regelbunden rapportering av bankens finansiella risker till ledning och styrelse.

I Risk Control ingår också Kreditriskmodellering som ansvarar för bankens interna kreditklassificeringssystem. Detta ansvar omfattar även modellering av kreditförlustreserveringar i enlighet med IFRS 9 regelverket samt regelbunden uppföljning av utvecklingen av kreditförlustreserveringar för bankens kreditriskexponeringar.

Operativa risker och Säkerhet är den enhet inom banken som ansvarar för analys och rapportering av koncernens operativa risker. De ansvarar bland annat för analys och rapportering av koncernens operativa risker inklusive informationsförvaltning, dataskydd och fysisk säkerhet samt upprätthållande av internt regelverk som berör enhetens ansvarsområde och fungerar som stöd och kravställare vad gäller enheternas hantering av operativa risker.

Compliance ansvarar för att övervaka, kontrollera och verka för att koncernen har en god regelefterlevnad. Compliance identifierar risker relaterade till bristande regelefterlevnad bland annat genom årliga riskanalyser inom områdena kundskydd, uppförande på marknaden, motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt tillstånds- och tillsynsfrågor.

Andra försvarslinjen ansvarar också för att främja en sund riskkultur genom att stödja affärsverksamheten i dess införande av processer för upprätthållande av en riskhantering som följer de principer som fastställts av styrelse och vd.

Tredje försvarslinjen

Tredje försvarslinjen utgörs av avdelningen Internrevision som är direkt underställd styrelsen. Internrevisionen har till uppgift att utvärdera koncernens riskhantering genom oberoende granskningar av processer, modeller och system. Internrevisionen rapporterar sina iakttagelser till styrelsen.

3.3 MODELL FÖR RISKHANTERING

Bankens modell för riskhantering syftar till att identifiera, mäta, kontrollera och rapportera riskerna i koncernen. Modellen är utformad för att tillmötesgå såväl externa regelverkskrav som interna krav och behov samt för att leva upp till god marknadspraxis.

Modellen består av:

- interna regelverk, beslutade av styrelse och vd. Regelverken fastställer ansvarsfördelning samt principer och riktlinjer för hantering, mätning, kontroll och rapportering av koncernens risker
- tydliga och dokumenterade processbeskrivningar
- system för mätning, uppföljning och kontroll av risker, anpassade efter verksamhetens komplexitet och storlek
- efter verksamheten anpassade resurser och kompetenser
- regelbunden rapportering till styrelse och ledning
- incidentrapportering.

Bankens Asset and Liability Managementprocess (ALM-process) syftar till att balansera den risk och den avkastning som uppstår i bankens verksamhet på de finansiella marknaderna. En hög risk kan äventyra framtida intäkter, skapa likviditetsbrist och hota bankens överlevnad. Det är därför viktigt att bankens riskexponering överensstämmer med dess riskkapit samt möjlighet att hantera oväntade förluster till följd av ränteförändringar eller andra för banken ofördelaktiga händelser i dess omvärld.

ALM-processen innehåller bland annat analys av strukturen på räntebindningstid och förfall avseende tillgångar och skulder, strategier för att säkra risker, kapitalplanering, finansieringsbehov och stresstester. Processen består av såväl statiska som dynamiska scenarier, samt fördefinierade såväl som specifika för separata affärsbeslut.

4. Kapitalhantering

4.1 DEN KONSOLIDERADE SITUATIONEN

I tabell 4.1.1 till (sid.7) återges dotterbolag och intressebolag som ingår respektive inte ingår i den konsoliderade situationen i kapitaltäckningsanalysen.

4.2 KAPITALTÄCKNING OCH KAPITALBEHOV

Storleken på bankens kapitalbehov regleras i kapitaltäckningsförordningen (CRR) och kapitaltäckningsdirektivet (CRD). Bankens kapitalbehov formuleras i regelverket som kapitalkrav som säger hur mycket kapital bankerna behöver hålla i förhållande till de risker som finns i verksamheten. Kapitalkraven delas in i Pelare 1-krav som är samma för alla institut, och Pelare 2-krav som är individuellt fastslagna för varje institut av myndighet.

Enligt Pelare 1-kraven i CRR artikel 92 ska institut ha en kapitalbas som i relation till riskexponeringsbelopp (REA) alltid uppfyller följande krav:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 procent
- Primärkapitalrelation om minst 6 procent
- Total kapitalrelation om minst 8 procent

Kapitalkrav enligt Pelare 2 bedöms genom utvärdering av övriga risker som inte täcks in under Pelare 1-regelverket. Kapitalbehov för dessa risker bedömer banken årligen genom den interna kapitalutvärderingsprocessen (ICAAP) som sedan fastslås eller justeras av Finansinspektionen genom SREP-utvärdering. Vid SREP-utvärderingen kan nationella myndigheter påföra banker extra kapitalkrav för dessa övriga risker. I den interna kapitalutvärderingen som gjordes utgående från situationen 2018 bedömde Ålandsbanken sitt eget interna kapital enligt ICAAP till 7,2 miljoner euro, vilket vid tidpunkten utgjorde 0,5 procent av REA. Finansinspektionen har i sin senaste utvärdering av bankens interna kapitalutvärdering avseende situationen vid utgången av 2016, beslutat om tilläggskapitalkrav om sammanlagt 1,5 procent. Kapitalkravet avser 1,0 procent för kreditkoncentrationsrisker och 0,5 procent för ränterisken i bankboken. Dessa utgör bankens Pelare 2-krav och har varit i kraft sedan utgången av det tredje kvartalet 2018. Kravet är gällande tills dess att Finansinspektionen kommunicerat ett avvikande krav för banken.

Utöver kraven beskrivna ovan tillkommer att institut ska hålla kapital även i form av kombinerade buffertkrav för konjunkturnedgång. Dessa kombinerade buffertkrav fastslås i CRD.

I Ålandsbanken består kapitalbuffertarna av en kapitalkonserveringsbuffert som uppgår till 2,5 procent av REA, kontracyklisk kapitalbuffert som uppgår till 1,2 procent av REA samt en systemriskbuffert som uppgår till 1 procent av REA. Kapitalkonserveringsbufferten är samma för alla institut. Den kontracykliska kapitalbufferten kan variera mellan 0 och 2,5 procent av REA. Bufferten utgör ett makrotillsynsverktyg och fastslås av respektive lands tillsynsmyndighet och tillämpas på de relevanta kreditriskexponeringar som är lokaliserade inom

Tabell 4.1.1

Den konsoliderade situationen

Bolag som ingår i den konsoliderade situationen	LEI/ Organisationsnummer	Ägarandel, %	Konsolideringsmetod för redovisning	Konsolideringsmetod för kapitaltäckning	Beskrivning av bolag
Ålandsbanken Abp	7437006WYM821IJ3MN73	Moderbolag	–	–	Kreditinstitut
Ålandsbanken Fondbolag Ab	743700YOXKOQ7F6FS364	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	Fondbolag
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	F119066720	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	IT-bolag
Model IT Oy	743700W7IZ63L5BSRA98	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	IT-bolag
Promodus Oy	F121039676	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	Holdingbolag
Puiretti Oy	F124996754	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	Holdingbolag
S-Crosskey Ab	F120085355	60	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	IT-bolag
Ålandsbanken Fonder Ab	F129025068	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	Fondbolag
Ålandsbanken Fonder II Ab	F129536474	100	Fullständig konsolidering	Fullständig konsolidering	Fondbolag
Bolag som inte ingår i den konsoliderade situationen	LEI/ Organisationsnummer	Ägarandel, %	Konsolideringsmetod för redovisning	Konsolideringsmetod för kapitaltäckning	Beskrivning av bolag
Mäklarhuset Åland Ab	F125870117	29	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Fastighetsmäklare
IISÅ Holdco AB	SE5592179203	25	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Holdingbolag
Åland Index Solutions AB	SE5592308240	50	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Immaterialtjänster
FAB Godby Center	F102004232	11	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Fastighetsbolag
FAB Horsklint	F107710726	20	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Fastighetsbolag
FAB Nymars	F14273161	30	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Fastighetsbolag
FAB Västernäs City	F15248208	50	Kapitalandelsmetoden	Ingen konsolidering	Fastighetsbolag

EU L13

respektive marknad. Finansinspektionen i Sverige har tagit i bruk ett kontracykliskt buffertkrav om 2,5 procent, vilket tillämpas på den del av bankens relevanta kreditriskexponeringar som är lokaliserade i Sverige. Beslut om att aktivera den kontracykliska kapitalbufferten även i Finland har än så länge inte fattats av Finansinspektionen (FIN-FSA). I Finland gäller sedan det tredje kvartalet 2019 institutspecifika systemriskbuffertar för banker som utgår från institutens storlek. Enligt CRD ska systemriskbufferten uppgå till minst 1 procent.

Det kombinerade buffertkravet ska uppfyllas i sin helhet av kärnprimärkapital. Överträdelse av den kombinerade bufferten medför begränsade möjligheter till utdelning av det egna kapitalet i enlighet

med utdelningsrestriktionerna i artikel 141 i CRD. Banken omfattas, till skillnad från större institut, inte av några buffertkrav för systemviktiga institut.

1 januari 2018 infördes ett riskviktsgolv för finländska bolån som hanteras enligt IRB om 15 procent som ska beaktas under Pelare 1. Riskviktsgolvet ökar bankernas kapitalkrav och försämrar därigenom kapitaltäckningsgraden, vilken ska jämföras mot minimikraven beskrivna ovan. Motsvarande krav för IRB-banker i Sverige, som inte omfattar Ålandsbanken, uppgår till 25 procent.

Tabell 4.2.1

Kontracyklisk kapitalbuffert							
miljoner euro	Allmänna kreditexponeringar			Kapitalbaskrav			
	Exponeringsvärde enligt schablonmetoden	Exponeringsvärde enligt IRB-metoden	Allmänna kreditexponeringar	Totalt	Kapitalkravs-vikter, %	Kontracyklisk kapitalbuffert	
Finland	183,6	2 716,7	48,6	48,6	52	0,0	
Sverige	1 501,0	0,0	46,0	46,0	47	2,5	
Norge	107,9	0,0	0,9	0,9	1	2,5	
Danmark	29,7	0,0	0,3	0,3	0	1,0	
Kanada	43,2		0,3	0,3	0	0,0	
Totalt	1 865,6	2 716,7	96,2	96,2	100	1,2	

Tabell 4.2.2

Kombinerade buffertkrav	
miljoner euro	
Totalt riskexponeringsbelopp (inklusive riskviktsgolv för finländska bolån)	1 583,1
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffert (1,21 %)	19,1
Kapitalkonserveringsbuffert (2,5 %)	39,6
Systemriskbuffert (1 %)	15,8
Sammanlagt kombinerat buffertkrav	74,5

Tabell 4.2.3

Regulatoriska kapitalkrav											
procent %	Minimi-kapitalkrav enligt Pelare 1	Kapitalkrav enligt Pelare 2	Varav: ränterisk i finansieringsverksamhet	Varav: Kreditkoncentrationsrisk	Kombinerade kapitalbuffertar sammanlagt	Varav: Kapitalkonserveringsbuffert	Varav: Kontracyklisk kapitalbuffert	Varav: Systemriskbuffert	Kapitalkrav Totalt	Kapitalposition	
Kärnprimärkapital	4,5	1,5	0,5	1,0	4,7	2,5	1,2	1,0	10,7	13,4	
Primärkapital	6,0	1,5	0,5	1,0	4,7	2,5	1,2	1,0	12,2	13,4	
Totalkapital	8,0	1,5	0,5	1,0	4,7	2,5	1,2	1,0	14,2	15,8	
miljoner euro											
Kärnprimärkapital	71,2	23,7	7,9	15,8	74,5	39,6	19,1	15,8	169,5	211,5	
Primärkapital	95,0	23,7	7,9	15,8	74,5	39,6	19,1	15,8	193,2	211,5	
Totalkapital	126,6	23,7	7,9	15,8	74,5	39,6	19,1	15,8	224,9	249,4	

Tabell 4.2.4

Långsiktigt mål för avkastning och regulatoriska krav för kapitaltäckning				
	Långsiktigt mål för avkastning	Regulatoriskt krav för kapitaltäckning	Utfall	Differens gentemot mål/krav
Avkastning på eget kapital (ROE) %	10,0		10,7	0,7
Kärnprimärkapitalrelation %			10,7	2,7
Primärkapitalrelation %			12,2	1,2
Total kapitalrelation %			14,2	1,6

I tabell 4.2.1 ovan redovisas de kontracykliska kapitalbuffertkraven för samtliga länder där banken har relevanta kreditriskexponeringar.

I tabell 4.2.2 visas bankens totala kombinerade buffertkrav.

I tabellen 4.2.3 sammanfattas Ålandsbankens ikraftvarande regulatoriska kapitalkrav och kapitalposition vid årsskiftet i form av redovisade kapitaltäckningsrelationer.

I tabell 4.2.4 visas bankens långsiktiga mål för avkastning samt minimikraven enligt kapitaltäckningsregelverket för kapitaltäckningen. I tabellen visas samtidigt utfall och differens gentemot mål och regulatoriska krav för kapitaltäckning.

Med beaktande av kapitalkrav enligt Pelare 1, senast bedömda kapitalkrav för Pelare 2 och det kombinerade buffertkravet ovan

måste Ålandsbankens kärnprimärkapitalnivå per 31 december 2019 minst uppgå till 10,7 procent för att inte utdelningsrestriktioner ska inträda. Motsvarande minimirelationer avseende primär- och totalkapitalnivå utgjorde 12,2 respektive 14,2 procent. Vid årsskiftet uppgick bankens kärnprimärkapitalrelation till 13,4 procent (13,0) vilket ger att banken hade en kärnprimärkapitalbuffert om 2,7 procent, eller uttryckt i kärnprimärkapital 43,0 miljoner euro. Jämfört med föregående år har bankens minimikapitalkrav ökat med sammanlagt 1,2 procentenheter. Ökningen är dels en följd av att systemriskbufferten i Finland trätt ikraft under året och dels en följd av ökade kontracykliska buffertkrav i Sverige och Norge.

4.3 KAPITALBAS

Kapitalbasen delas in i två slag: primärkapital (T1) och supplementärkapital (T2). Eftersom banken för närvarande inte har några utgivna instrument i kategorin primärkapitaltillskott (AT1), utgörs hela primärkapitalet av kärnprimärkapital (CET1). Kärnprimärkapitalet utgör den mest beständiga formen av kapital och motsvaras sammanfattningsvis av eget kapital enligt balansräkningen efter vissa lagstiftningsjusteringar.

Specifikt består kärnprimärkapitalet av aktiekapital i form av kapitalinstrument jämte tillhörande överkursfonder som uppfyller särskilda villkor i artikel 28 i CRR. I kärnprimärkapitalet ingår vidare balanserade vinstmedel, ackumulerat övrigt totalresultat, samt övriga reserver. Balanserade vinstmedel får enligt artikel 26 punkt 2 i CRR endast inräknas med förhandstillstånd från Finansinspektionen. De specifika finansiella instrument som vid årsskiftet inräknas i bankens kärnprimärkapital består av Ålandsbankens A- och B-aktier. Detaljer gällande dessa instrument framgår av appendix på sidan 44.

Från kärnprimärkapitalet avräknas poster som har sämre förmåga att absorbera förluster. Exempelvis avdras det oavskrivna anskaffningsvärdet för immateriella tillgångar, positiva nettopensionstillgångar, uppskjutna skattefordringar beroende av framtida lönsamhet och underskott i form av förväntade förluster överstigande bokförda nedskrivningar för den IRB-godkända portföljen.

Jämfört med föregående år ökade bankens kärnprimärkapital sammanlagt med 7,1 miljoner euro eller 1 procent inklusive ökad förutsebar utdelning med 44 procent. Under året förändrades eget kapital enligt balansräkningen med periodens resultat om 26,3 miljoner euro, övrigt totalresultat 0,0 miljoner euro, emission av nya aktier inom ramen för incitamentsprogram 0,4 miljoner euro, aktiesparprogram 0,2 miljoner euro, samt utbetald dividend om -10,9 miljoner euro. Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 258,4 miljoner euro.

Supplementärkapitalet är till skillnad från kärnprimärkapitalet inte lika tillgängligt för täckande av förluster enligt regelverket. Koncernens supplementära kapital består av emitterade Tier 2-instrument, vilka specificeras i appendix på sidan 44. Förutom kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder som uppfyller villkoren i artikel 63 i CRR inräknas generella kreditriskjusteringar upp till 1,25 procent av riskexponeringsbelopp som beräknats enligt schablonmetoden. I supplementärkapitalet får även inräknas de förväntade förluster som överstiger bokförda nedskrivningar för den IRB-godkända portföljen upp till 0,6 procent av riskexponeringsbeloppet som beräknats enligt IRB-metoden. I appendix till riskavsnittet redovisas instrument som utgör supplementärkapitalposter i kapitalbasen samt de viktigaste egenskaperna hos dessa. Emitterade Tier 2-instrument utgör vid årsskiftet 36,2 miljoner euro utav det supplementära kapitalet. Därtill inräknas 1,7 miljoner euro i form av förväntade förluster enligt IRB utöver kreditriskjusteringar. Sammanlagt uppgår det supple-

mentära kapitalet till 37,9 miljoner euro, vilket är oförändrat jämfört med utgången av föregående år. Under året emitterades inga nya Tier 2-instrument.

4.4 KAPITALKRAV

Under 2019 har inga förändringar gjorts i centrala metodval för bankens kapitalkravsberäkningar. Ålandsbankens kapitalkrav för kreditrisk beräknas för utlåningen till allmänheten i Finland enligt IRB-metoden. För företagsexponeringsklassen tillämpar banken den grundläggande metoden (FIRB). IRB för hushållsexponeringarna tillämpas sedan första kvartalet 2012 och för företagsexponeringarna sedan andra kvartalet 2016. I Sverige och övriga länder beräknas kapitalkravet enligt schablonmetoden i sin helhet. För alla övriga exponeringsklasser, inklusive aktieexponeringar, använder banken schablonmetoden för att beräkna kapitalkrav för kreditrisk.

Banken har endast ett mindre handelslager som till största del består av aktieanknutna instrument. Positionerna uppkommer alltid som ett resultat av handel för kunds räkning och banken bedriver ingen egen handel. Banken tillämpar undantaget för mindre verksamhet i handelslager då bankens handelslager understiger tröskelvärdena enligt artikel 94 i CRR. Därmed beräknas inget kapitalkrav för positionsrisk enligt marknadsriskföreskrifterna. Istället tillämpas reglerna för kreditrisk för dessa poster. För motpartsrisker för derivat använder banken marknadsvärderingsmetoden utan beaktandet av nettingsavtal för att beräkna exponeringsvärdet. Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk beräknas enligt schablonmetoden och avser alla derivatexponeringar gentemot finansiella motparter som inte clearas hos en central motpart.

Banken använder sedan andra kvartalet 2013 schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för operativ risk. Enligt schablonmetoden beräknas kapitalkravet för operativ risk på grundval av bokslutsuppgifter i de fastställda boksluten för de tre senaste räkenskapsåren. Intäktsindikatorn beräknas för åtta i regelverket specificerade affärsområden. Tabell 4.4.1 nedan visar hur bankens totala kapitalkrav för operativ risk beräknas och fördelar sig på olika affärsområden.

Summan av de poster som beaktas vid beräkningen av intäktsindikatorn multipliceras med ovan nämnd procentandel för respektive affärsområde. Intäktsindikatorn för räkenskapsåret fås genom summering av de med procentandelarna viktade resultaträkningsposterna. Kapitalkravet fås genom att intäktsindikatorerna för de tre senaste åren först summeras och sedan divideras med tre. Kapitalkrav för operativ risk avseende IT-relaterad verksamhet inom bankens dotterbolag Crosskey Banking Solutions ingår på raden för betalning och avveckling i tabellen. Kapitalkravet för operativ risk utgör 17,6 miljoner euro jämfört med 17,1 miljoner euro vid utgången av föregående år. Ökningen har huvudsakligen skett inom segmentet hushållsbank under året.

Tabell 4.4.1

Kapitalkrav för operativa risker		2019	2018
miljoner euro	Procentandel		
Företagsfinansiering	18		
Handel och finansförvaltning	18		
Privatkundsmäkleri	12		
Storkundsbank	15	2,0	2,1
Hushållsbank	12	11,0	10,3
Betalning och avveckling	18	3,5	3,6
Administrationsuppdrag	15		
Kapitalförvaltning	12	1,1	1,1
Totalt kapitalkrav för operativa risker	13	17,6	17,1

Tabell 4.4.2

Översikt av riskvägda exponeringsbelopp		2019	2018	2019
miljoner euro		Riskvägda exponeringsbelopp	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav
Kreditrisk		1 257	1 267	101
varav schablonmetoden		748	737	59
varav den grundläggande internmetoden		270	299	24
varav den avancerade internmetoden		239	231	18
varav den kapitalrelaterade internmetoden inom ramen för den enkla riskviktade metoden eller den interna modellen		0	0	0
Motparts-kreditrisk		5	4	0
varav marknadsvärdering		5	4	0
varav ursprunglig exponering				
varav schablonmetoden				
varav metoden med interna modeller				
varav riskexponeringsbelopp för bidrag till en central motparts obeståndsfond				
varav kreditvärdighetsjustering		0	0	0
Avvecklingsrisk		0	0	0
Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter taket)		0	0	0
varav internmetoden				
varav den interna formelbaserade metoden				
varav internmetoden				
varav schablonmetoden				
Marknadsrisk		0	0	0
varav schablonmetoden				
varav den interna modellen				
Stora exponeringar		0	0	0
Operativ risk		220	213	17
varav basmetoden				
varav schablonmetoden		220	213	17
varav internmätningmetoden				
Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 procent)				
Justering av minimigränsen				
Risikovingsgolvet för finländska bolån (CRR artikel 458 punkt 2 vi)		100	94	8
Summa		1 583	1 578	127

EU OV1

I tabell 4.4.2 ovan ges en översikt av totalt riskvägt exponeringsbelopp enligt valbara beräkningsmetoder som utgör nämnaren av de riskbaserade kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 92 i CRR.

Under året ökade Ålandsbankens riskvägda exponeringsbelopp från 1 578 miljoner euro till 1 583 miljoner euro eller med 0,3 procent. Kapitalkravet uttryckt som 8 procent av riskexponeringsbeloppet uppgick till 127 miljoner euro jämfört med 126 miljoner euro vid utgången av 2018.

I tabell 4.4.3 (sid. 11) visas koncernens kapitaltäckningsberäkning enligt Pelare 1 i en sammanfattande uppställning med jämförelse mot situationen vid utgången av 2018. I Appendix på sid. 44 finns kapitaltäckningsanalysen sammanställd på detaljnivå enligt artikel 4 i Genomförandeförordningen (EU)1423/2013.

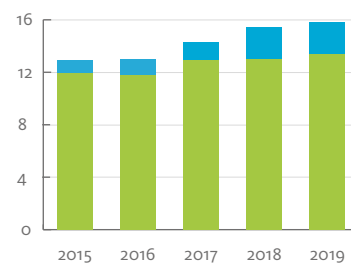
Under 2019 förändrades bankens kärnprimärkapitalrelation från 13,0 till 13,4 procent. Totalkapitalrelationen förbättrades från 15,4 till

15,8 procent. Förbättringen i relationen kommer av att bankens kärnprimärkapital ökade med 7,1 miljoner euro, eller med 3 procent inklusive förutsebar utdelning om 15,6 miljoner euro. Den totala kapitalbasen ökade med 7 miljoner euro eller med 3 procent till 249 miljoner euro.

Ålandsbanken tillämpar övergångsreglerna i artikel 473a i CRR för IFRS 9. Därmed återför banken en del av nedskrivningsreserven tillbaka till kärnprimärkapitalet med en faktor som gradvis minskar över fem år. Under 2019 har en faktor om 0,85 använts och under 2020 sjunker faktorn till 0,7. I praktiken är de nedskrivningar som återförs hänförliga till exponeringar som hanteras enligt schablonmetoden. Per 31 december 2019 uppgår återföringen till 0,6 miljoner euro. I appendix finns specifika upplysningar om övergångsregelns påverkan på bankens kapitalposition och bruttosoliditetsgrad.

Tabell 4.4.3

Kapitaltäckningsanalys	2019	2018
miljoner euro		
Eget kapital enligt balansräkningen	258,4	242,4
Förutsebar utdelning	-15,6	-10,8
Kärnprimärkapital före avdrag	242,8	231,6
Immateriella tillgångar	-25,0	-21,0
Avdrag för övervärde i pensionstillgångar	0,0	0,0
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0
Kassaflödessäkringar	0,0	0,0
Övriga poster, netto	0,0	0,0
Ytterligare värdejusteringar	-0,6	-0,6
Förväntade förluster enligt IRB utöver bokförda (underskott)	-6,2	-6,1
Justeringar på grund av övergångsregler avseende IFRS 9	0,6	0,6
Kärnprimärkapital	211,5	204,4
Supplementärkapitalinstrument	36,2	37,5
Förväntade förluster enligt IRB utöver bokförda (överskott)	1,7	0,4
Supplementärkapital	37,9	37,9
Kapitalbas totalt	249,4	242,4
Kapitalkrav för kreditrisker enligt IRB-metod	40,8	42,4
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på artikel 458	8,0	7,5
Kapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetod	60,2	59,3
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk	0,0	0,0
Kapitalkrav för operativ risk	17,6	17,1
Kapitalkrav	126,6	126,2
Riskexponeringsbelopp	1 583,1	1 577,6
varav andelen kreditrisk, %	86,1	86,5
varav andelen kreditvärdighetsjusteringsrisk, %	0,0	0,0
varav andelen marknadsrisk, %		
varav andelen operativ risk, %	13,9	13,5
Kapitalrelationer		
Kärnprimärkapitalrelation, %	13,4	13,0
Primärkapitalrelation, %	13,4	13,0
Total kapitalrelation, %	15,8	15,4

Utveckling av kapitalrelationer
Procent

- Kärnprimärkapitalrelation
- Supplementärkapitalrelation

5. Bruttosoliditetsgrad

Bruttosoliditet är ett mått på bankers soliditet i syfte att undvika överdriven skuldsättning. Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapitalet och ett särskilt definierat exponeringsmått enligt CRR. Till skillnad från kapitaltäckningsberäkningen är exponeringarna inte riskvägda vid beräkningen av kvoten. Ålandsbanken rapporterar kvartalsvis sin relation till Finansinspektionen inom ramen för den sameuropeiska rapporteringsstandarden COREP och redovisar även relationen i notuppgifter till delårsrapporter.

I tabell 5.1.1 nedan framgår bankens bruttosoliditetsgrad per 31 december 2019. Utförligare information om Bruttosoliditetsgraden redovisas i appendix.

Primärkapitalet inkluderar periodens resultat och återföring av nedskrivningsbelopp enligt övergångsreglerna för IFRS 9. Ålandsbankens bruttosoliditetsgrad var per 31 december 2019 3,7 procent jämfört med 3,6 procent vid utgången av föregående år.

6. Intern kapital- och likviditetsutvärdering 2019

Den interna kapitalutvärderingen (ICAAP) syftar till att säkerställa att koncernen är tillräckligt kapitaliserad för att täcka alla sina risker för att kunna bedriva och utveckla verksamheten, både under normala och kraftigt försämrade affärsförhållanden. I utvärderingen bedömer banken dels om kapitalkraven under Pelare 1 är tillräckliga samt bedömer kapitalbehovet för risker som inte täcks in under Pelare 1. Exempel på sådana risker är koncentrationsrisk, pensionsskuldrisk, affärsrisk och ränterisk i bankboken.

I 2019 års ICAAP, som avsåg situationen 31 december 2018, utvärderades effekterna av ett utdraget negativt scenario baserat

på föregående års EBA adverse scenario med vissa justeringar. I det negativa scenario som testades antogs finländsk och svensk exportindustri påverkas mycket negativt vilket antogs leda till kraftigt ökad arbetslöshet, kraftigt fallande fastighetspriser och aktiekurser samt fortsatt extremt låga marknadsräntor. Kapitalplaneringen för konjunkturnedgången, det vill säga det utförda stresstestet, visade inte på något ytterligare kapitalbehov för att täcka rörelseförluster som uppstår. Därmed sjönk heller aldrig bankens kapitalrelationer under gränsvärdena för utdelningsrestriktionerna under planeringsperioden som var tre år.

Identifierat kapitalbehov enligt ICAAP 2019 uppgick till 14,2 miljoner euro, varav de största riskområdena avsåg ränterisk i bankboken 3,4 miljoner, koncentrationsrisk i kreditportföljen 4,5 miljoner och pensionsskuldrisk 2,8 miljoner euro. Banken avräknade 7,0 miljoner euro från kapitalbehovet baserat på att interna IRB-modeller som användes för att testa den inneboende risken i den svenska verksamheten visade på betydande överskott av kapitalkrav enligt schablonmetoden.

Bankens regulatoriska kapitalkrav för risker som inte omfattas av Pelare 1 utgörs emellertid av det av Finansinspektionen kommunicerade Pelare 2-kravet som beskrivs ovan och som delvis täcker in de riskkategorier banken själv bedömer i ICAAP.

De väsentliga riskerna och kapitalbehovet som har identifierats inom koncernen enligt ICAAP som gjordes baserat på situationen den 31 december 2018 och därmed har gällt under 2019 framgår av tabell 6.1.1 nedan. Kärnprimärkapitalbufferten vid tidpunkten 31 december 2018 med beaktande av kapitalkrav enligt Pelare 1 var 71,0 miljoner euro jämfört med 58,7 miljoner euro året innan.

Tabell 5.1.1

Bruttosoliditetsgrad	2019	2018
miljoner euro		
Primärkapital, definition inklusive övergångsregler	211,5	204,4
Totalt exponeringsmått	5 663,4	5 642,0
varav poster i balansräkningen	5 581,4	5 545,0
varav poster utanför balansräkningen	82,0	97,0
Bruttosoliditetsgrad, %	3,7	3,6

Bruttosoliditetsgraden är beräknad som det aritmetiska medelvärdet av de månatliga bruttosoliditetsgraderna under ett kvartal. Primärkapitalet inkluderar periodens resultat.

Tabell 6.1.1

Bedömda risker vid intern kapitalutvärdering	2018	2017	Förändring
miljoner euro			
Internt kapitalbehov enligt ICAAP			
Kreditrisk utöver pelare 1	2,5	2,1	0,4
Kreditkoncentrationsrisk	4,5	4,8	-0,3
Ränterisk i bankboken	3,4	7,5	-4,1
Valutakursrisk	0,1	0,1	0,0
Aktiekursrisk	0,9	0,2	0,7
Operativa risker utöver pelare 1	0,0	0,0	0,0
Pensionsskuldrisk	2,8	2,8	0,0
Affärsrisk	0,0	0,0	0,0
Likviditetsrisk	0,0	0,0	0,0
Summa internt kapitalbehov	14,2	17,5	-3,3
Justering för att IRB internt tillämpas i den svenska verksamheten	-7,0	-6,9	-0,1
Summa internt kapitalbehov efter justering	7,2	10,6	-3,4
Summa internt kapitalbehov och pelare 1 kapitalkrav	133,4	138,9	-5,5
Total kärnprimärkapitalbuffert	71,0	58,7	12,3

Den interna likviditetsutvärderingen (ILAAP) syftar till att säkerställa att de likviditetsbuffertar som finns är tillräckliga för att trygga en störningsfri verksamhet även under perioder av stress. Detta sker genom att stresstester med scenarier som har varierande grader av påfrestning med syfte att bedöma vilka effekter dessa har på bankens likviditetstillgångar och upplåningsbehov.

Banken gör regelbundet, minst en gång per år, en genomgång av de scenarier som ska användas vid identifiering, mätning och hantering av likviditetsrisker.

Utgångspunkten är likviditetsrelaterade riskfaktorer som banken identifierat. Med riskfaktor avses en faktor som bedöms ha stor påverkan på bankens likviditetsrisk. Exempel på sådana faktorer är inlåning, säkerhetsmassan för säkerställda obligationer och likvida tillgångar.

I 2019 års ILAAP, som avsåg situationen 31 december 2018, utvärderades effekterna av bland annat följande scenarier:

- Tillgången till ny finansiering från vanligtvis tillgängliga finansieringskällor är begränsad eller helt stängda.
- Prisfall på fastighetsmarknaden.
- Sänkt rating.
- Sänkt säkerhetsvärde på belåningsbara fordringsbevis.
- Kraftigt utflöde av inlåning.

Utförda stresstester uppvisar att banken har en god och balanserad likviditetshantering, som är uppbyggd kring låg likviditetsrisk, diversifierad finansieringsstruktur samt likviditetsreserv av hög kvalitet.

7. Kommande förändringar i kapitaltäckningsföreskrifterna

I juni 2019 publicerades det slutliga innehållet i Bankpaketet i EU:s officiella tidning efter drygt två års förhandlingar och kommer nu stegvis att implementeras i EU:s medlemsländer. Bankpaketet innebär ett antal uppdateringar till kapitaltäckningsförordningen 575/2013/EU (CRR) och direktivet 2013/36/EU (CRD IV) som bägge reglerar bankernas kapitalkrav.

I uppdateringarna föreslås ett bindande minimikrav på brutto-soliditetsgrad om 3 procent under pelare 1, bindande krav för stabil nettofinansiering (NSFR) och nivåer för tillgodoräkningsbara skulder för systemviktiga institut (TLAC/MREL). I det nya regelverket föreslås även förändringar för definitionen av handelslager, beräkningen av kapitalkrav för motpartsrisk samt striktare regler för stora exponeringar. För att ytterligare stimulera utlåning till små och medelstora företag förlängs och utökas stödfaktorn för dessa exponeringar till att också omfatta exponeringar överstigande 1,5 miljoner euro med en kapitalkravsreducerande faktor om 15 procent på överstigande del. Genom uppdateringar i förordningen och direktivet kommer bankernas Pelare 2-krav att delas upp i två delar; krav respektive vägledning. Kraven kommer till sin betydelse för bankerna att vara likställda pelare 1-kraven och utgå ifrån bankernas specifika risker på mikronivå medan vägledningen kommer att utgå från bankernas stresstestresultat.

Bankpaketet innehåller även uppdateringar till EU:s krishanteringsdirektiv 2014/59 (BRRD) som föreskriver regler för krishantering av banker samt uppdateringar i förordningen för bankunionens resolutionsmyndighet 806/2014 (SRMR).

Inom Baselkommittén har under en längre tid pågått en omfattande översyn av de nuvarande regelverken för kapitaltäckning. I december 2017 publicerades en omfattande uppdatering av kapitaltäckningsregelverket, "Basel III: Finalising postcrisis reforms", som enligt planerna ska fasas in från och med 2022. Det nya regelverket beräknas vara fullt infasat 2027. Baselkommitténs regler blir inte automatiskt bindande i EU, utan måste först implementeras i EU genom förordningar och med ny nationell lagstiftning i

medlemsländerna genom direktiv enligt samma process som föregick bankpaketet ovan. Det nya regelverket kommer bland annat att förändra beräkningen av kapitalkrav för olika riskkategorier enligt schablonmetoder, där förändringarna avseende kreditrisker är de mest omfattande. Det nya regelverket innehåller även ändringar för vissa typer av exponeringar som hanteras enligt IRB-metoden. Exempelvis införs golv för riskparametrarna PD, LGD och EAD. Den största påverkan på kapitalkraven ligger i den nya golvregeln för exponeringar vars kapitalkrav beräknas enligt interna modeller. Nivån på detta nya golv har en stor påverkan på hur stor nytta en bank har av att använda sina interna modeller vid kapitalkravsberäkning. I det nya regelverket fasas golvregeln in under 5 år från 50 procent upp till 72,5 procent av det kapitalkrav som beräknas enligt schablonmetoder för samtliga riskkategorier.

Parallellt med Baselkommitténs arbete har Europeiska Bankmyndigheten (EBA) bedrivit ett arbete med att harmonisera bankernas beräkning av risk enligt interna modeller, vilket har resulterat i ett antal publiceringar av riktlinjer för hantering av kreditrisk enligt interna modeller. Arbetet adresserar specifikt definitionen av fallissemang enligt CRR artikel 178 punkt 1, estimeringen av PD och LGD och kalibrering mot långfristiga fallissemangsfrekvenser respektive kreditförluster med beaktande av sämre ekonomiskt klimat. Under året har ett nytt regelverk inom ramen för EU-kommissionens arbete med att minska bankernas nödlidande exponeringar trätt i kraft. Det nya regelverket "minsta förlusttäckning för nödlidande exponeringar" adresserar hur mycket bankerna bör avsätta för nödlidande exponeringar efter att de varit fallerade i ett år. På samma tema har nya upplysningskrav för nödlidande exponeringar trätt i kraft under året.

8. Affärsrisk

Med affärsrisk menas risken för lägre intjäning på grund av försämrade affärsförhållanden. Affärsrisk omfattar konkurrensrisk, strategisk risk och ryktesrisk.

Konkurrensrisk innebär en risk för lägre intäkter till följd av ökad konkurrens, som kan leda till lägre volymer och/eller lägre marginaler.

Strategisk risk avser den av styrelsen och vd valda strategin i förhållande till förändrade marknadsförutsättningar för verksamheten, men också i form av till exempel ändrade regelverk eller tekniskiften i branschen, som kan påverka Ålandsbankens möjligheter att som liten aktör bedriva en lönsam bankrörelse. Finansbranschen förändras snabbt och ny teknik möjliggör för nya aktörer att distribuera finansiella tjänster på nya, kostnadseffektiva sätt och därmed erodera lönsamheten för de traditionella bankerna.

Ryktessrisk avser försämrat anseende och förtroende hos såväl kunder, anställda och myndigheter till följd av till exempel bristande affärsetik och bristfällig regelefterlevnad.

Mycket av arbetet i styrelsen och koncernledningen och därtill hörande kommittéer syftar till att identifiera affärsrisker och att finna lämpliga åtgärder för att hantera de möjligheter och hot som uppkommer i en föränderlig omvärld.

9. Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förluster till följd av att en kund inte kan fullgöra sina åtaganden gentemot koncernen och att ställd säkerhet inte täcker bankens fordran på kunden. Banken delar upp kreditrisken i två huvudkategorier; kreditrisk i utlåningsverksamhet samt kreditrisk i treasuryverksamhet. Kreditrisk inom utlåningsverksamheten är den största risken inom bankens verksamhet och definieras som risken för förlust på grund av att kunden eller motparten inte förmår betala ränta och/eller amorteringar på lån och övriga åtaganden till banken. Kreditrisk i treasuryverksamhet utgörs till största del av risken för fallissemang hos emittenter av innehavda masskuldebrev inom bankens balansförvaltning och beskrivs i mer detalj nedan i avsnitt 12 "Kredit-

risk i treasuryverksamheten". Till denna kategori av risker hänförs också motpartsrisiker som specifikt avser handel med derivat inom balansförvaltningen. Till kreditrisk hänförs också kreditkoncentrationsrisiker och landrisk som kan uppstå inom de bägge huvudkategorierna av kreditrisk.

9.1 RISKHANTERING

Den övergripande kreditstrategin regleras i en av styrelsen fastslagen policy för kreditgivningen. Nivån på acceptabel kreditrisk fastställs vidare i en särskild policy för finansiella risker och i koncernbolagens egna verksamhetsstrategier. Kreditriskhanteringen bygger huvudsakligen på formella kredit- eller limitbeslut. För kreditrisk i treasuryverksamheten och motpartsrisk fastställs specifika motpartsgränser som gäller i max ett år.

Kreditriskhanteringen utgår från att kreditbesluten ska vara baserade på heltäckande kunskap om kunden. Detta innebär att banken i första hand gör affärer med kunder som är verksamma i de regioner där banken har kontor. För företagskrediter gäller allmänt att kunden ska ha en kontaktperson i banken som känner till kundens verksamhet och bransch samt kreditengagemangets risker och säkerheter. Större företagskrediter ska alltid föredras inför kreditkommitté av en av affärsverksamheten oberoende kreditanalytiker innan krediten beviljas. Föredragningen är maximalt giltig i ett år innan den förnyas genom processen för årsföredragning.

Beslut i kreditärenden som faller utanför den enskilda kundansvarigas eller enhetschefens limit fattas av en kreditkommitté. I ledningsgruppens kreditkommitté ingår bland annat verkställande direktören, koncernens Chief Risk Officer (CRO) och kreditcheferna som alla har vetorätt. Ledningsgruppens kreditkommitté fattar beslut i kreditärenden upp till och med 10 miljoner euro och bankens styrelse fattar beslut i kreditärenden större än detta. Kreditärenden som föredras i ledningsgruppens kreditkommitté analyseras och tillstyrks av kundrådgivare i affärslinjen som äger risken och har ansvaret för att risken hanteras enligt bankens interna regler. Att den företagna analysen gjorts ändamålsenligt och enligt regelverket kontrolleras inom en av affärsverksamheten oberoende kreditberedningsavdelning. Inom kreditberedningen säkerställs för de ärenden som föredras i en kreditkommitté att kreditärendet ger en heltäckande och korrekt bild av kundens ekonomiska situation, framtida återbetalningsförmåga och säkerheternas värde. Ålandsbanken har särskilt identifierat utlåning till sjöfart och övrig fastighetsverksamhet som segment inom kreditportföljen som har en förhöjd kreditrisk, därför har specifika gränser satts av styrelsen för utlåning till dessa segment.

Kreditriskerna i koncernen följs upp och analyseras centralt av Risk Control som rapporterar direkt till den verkställande direktören och ledningsgruppen månadsvis samt kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens riskrapport. Riskrapporten skickas till Finansinspektionen månadsvis.

Kreditriskuppföljningen och analysen av exponeringar mot privatpersoner och företag baseras i Ålandsbanken huvudsakligen på egna interna statistiska metoder, utvecklade i enlighet med kapitaltäckningsregelverket för intern kreditriskberäkning (IRB) samt IFRS 9-regelverkets bestämmelser. Exponeringar i bankens kreditverksamhet följs upp enligt samma metoder, även om IRB-tillstånd för att beräkna kapitalkrav inte formellt beviljats för vissa portföljer.

9.2 RISKKLASSIFICERINGSSYSTEM FÖR BERÄKNING AV KREDITRISK I UTLÅNINGSVERSAMHETEN

I Ålandsbanken finns idag två interna riskklassificeringssystem för kreditrisk i utlåningsverksamheten. Det ena systemet används för beräkningen av oförväntade förluster (kapitalkrav) och förväntade förluster (EL) enligt IRB-regelverkets principer. Det andra systemet används för beräkning av reservering för framtida kreditförluster (ECL) i enlighet med IFRS 9-regelverket. Estimeringen av riskparametrarna för dessa bägge syften är långtgående samstämmiga.

Båda riskklassificeringssystem baseras på statistik utgående från bankens egna interna data för att uppskatta risken för fallissemang (PD) samt förlustandelen vid fallissemang (LGD) hos bankens kreditkunder.

Det interna riskklassificeringssystemet är den viktigaste hörnstenen i kreditbeviljningsprocessen samt för prissättning av kreditrisk vid beviljandet av nya krediter. Förutom detta använder banken det interna systemet vid månatlig kreditriskuppföljning, intern kapitalallokering, beräkning av riskjusterad avkastning och rapportering av kreditrisk till den högsta ledningen. De generella riskhanteringsprinciperna som tillämpas för hantering av risker som har bäring på både ECL och kapitalkrav är detsamma i banken. Både ECL och regulatoriska kapitalkrav ingår i bankens rapportering till ledning och styrelse och har en stark koppling till riskstyrning inom bankens kreditriskhantering. Även bankens affärsdrivande enheter följs upp baserat på dessa nyckeltal på månatlig basis.

Bankens riskklassificeringssystem skattar dels sannolikheten för att en kund kommer att falla inom 12 månader (PD) och dels uppskattas hur mycket banken förlorar om kunden fallerar, det vill säga förlustandelen vid fallissemang (LGD). För exponeringar i hushållsexponeringsklassen estimerar banken egna skattningar för LGD, medan för företagsexponeringsklassen används av myndighet givna LGD-värden (FIRB). Bankens modeller för att skatta LGD för exponeringarna grundar sig på statistiska analysdata som banken har lagrat om kundernas återbetalningshistorik.

Inom avdelningen Risk Control utförs årligen en omfattande oberoende utvärdering av riskklassificeringssystemet och resultatet av utvärderingen rapporteras till styrelsen. Översynen inbegriper en årlig validering och eventuellt en efterföljande kalibrering av de riskmått och modeller som tillämpas för riskklassificering. Därtill sker en löpande kontroll för att säkerställa att risken mäts på ett tillförlitligt och konsekvent sätt. Internrevision utför den oberoende kontrollen av riskklassificeringssystemet och dess användning i verksamheten. Banken får inte göra ändringar i sina interna modeller som har en betydande påverkan på kapitalbaskravet utan Finansinspektionens godkännande. För större företagskunder som ingår i företagsexponeringsklassen genomför banken en kvalitativ bedömning av kunden, vilken ska revideras minst årligen och föredras inför bankens kreditkommitté. Den kvalitativa bedömningen utgör ett viktigt komplement till den statistiska scoringen av företagskunden.

För beräkningen av regulatoriska kapitalkrav placeras en exponering in i bankens sju gradiga PD-skala för icke fallerade exponeringar, där ett fastslaget klassvärde för PD används vid beräkningen av kapitalkrav. Därutöver finns en klass för de krediter som fallerat. I modelleringen av kreditrisk för företagskunder används dessutom extern scoringdata som bland annat grundar sig på företagens finansiella nyckeltal.

Bankens modell för att framställa kapitalkrav och EL har både element av point in time (LGD) och så kallat through the cycle-angreppssätt (PD) och baseras sammanfattningsvis på en hel konjunkturcykel inbegripet en lågkonjunktur. Eftersom EL antas vara känd ska den även reserveras för i bankens kapitalbas i den mån denna inte täcks av bokförda kreditförlustrereringar. Bokförda kreditförlustrereringar som beräknas är samtliga av karaktären specifika kreditriskjusteringar enligt kapitaltäckningsregelverket.

9.3 SÄKERHETSHANTERING OCH RISKREDUCERING

Säkerheter eliminerar eller reducerar bankens förlust om kredittagaren inte kan fullfölja sina betalningsförpliktelser och banken säger upp krediten till kunden. Krediter till privatpersoner och företag är därför som huvudregel säkerställda. Detta gäller till exempel bostadsfinansiering till privatpersoner, krediter till fastighetsbolag, värdepapperskrediter till privatpersoner och företag samt diverse andra typer av finansieringar. Krediter utan säkerhet kan beviljas då det rör sig om mindre krediter till privatpersoner och endast i undantagsfall till företag. I det senare fallet upprättas som regel särskilda lånevillkor som ger banken större rättigheter till omförhandling eller uppsägning av krediten.

Inom utlåningen till allmänheten har majoriteten av alla krediter beviljades till privatpersoner och företag bostad eller annan fastighet som säkerhet. En stor del av utlåningen sker även mot pantsättning av finansiella säkerheter som till största del marknadsvärderas dagligen.

Banken följer regelbundet upp marknadsvärden i belånade säkerhetsobjekt och värdepapper som utgör säkerhet för krediter. En uppföljning av bostadssäkerheternas marknadsvärden görs kvartalsvis och där behov påvisas anlitas en extern värderare för omvärderingar.

Genom att tillämpa belåningsgrader på säkerheter tar banken höjd för en eventuell negativ prisutveckling för olika former av säkerheter,

exempelvis bostadspriser och kursutveckling på finansiella säkerheter. Som huvudregel belånas bostadssäkerheter som högst till 70–85 procent av marknadsvärdet (LTV-värde). För finansiella säkerheter bestäms belåningsgraden huvudsakligen efter likviditeten och kreditkvaliteten på det finansiella instrumentet. Det beräknade LGD-värdet för en exponering går hand i hand med LTV-värdet då bägge baseras på det tillgängliga marknadsvärdet i form av ställda säkerheter i förhållande till exponeringen.

9.4 KREDITRISKEXPONERING

I detta avsnitt redogörs allmänt för kreditrisker och utvecklingen för dessa under året och dels presenteras specifika uppgifter om kreditriskexponeringarnas kapitalkrav som följer av det metodval banken gjort för beräkningarna. Dessa specifika upplysningskrav är reglerade i del åtta i CRR.

Kreditrisken består i Ålandsbanken till största delen av fordringar på privatpersoner och icke finansiella företag. Fordringarna består huvudsakligen av krediter, kreditlimiter och garantier som beviljats. I den löpande bankverksamheten och riskhanteringen uppstår även kreditrisk genom handel med finansiella instrument inom bankens treasuryverksamhet. Genom hanteringen av bankens risker uppstår även kreditrisk genom handeln med derivat, så kallad motpartsrisk. Exponering mot landrisk uppstår vid kreditgivning i annat land och utgörs huvudsakligen av kreditgivningen i Sverige. Kreditrisk finns också utanför bankens balansräkning i form av olyfta delar av kreditramar, ännu inte utnyttjade lånelöften och icke infriade garantier. Kreditrisk finns även i form av säkerhetskrav som banken ställer på kunder som lånar värdepapper av banken samt ställer ut derivat hos Nasdaq.

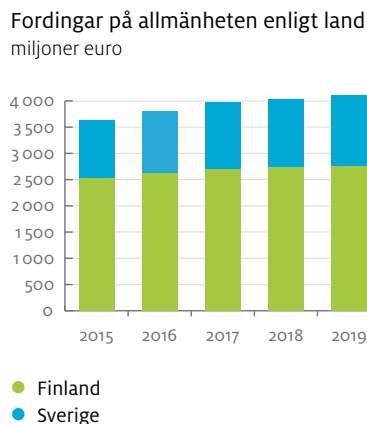
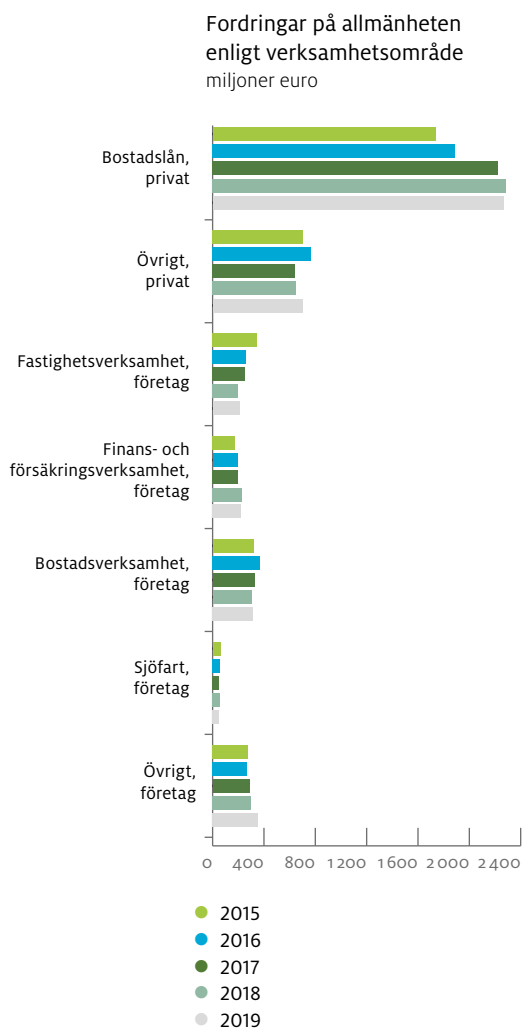
I tabell 9.4.1 visas koncernens samlade kreditriskexponering.

Tabell 9.4.1

Kreditriskexponering	2019	2018
miljoner euro		
Placering hos centralbank	477	493
Fordringar på allmänheten	4 110	4 022
Utlåning till kreditinstitut	66	80
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	789	815
Derivatinstrument	21	15
Garantier	9	43
Outnyttjade checkräkningslimiter	241	228
Outnyttjade kreditkortslimit	79	76
Kreditlöften	92	131
Övriga åtaganden	23	14
Summa	5 908	5 919

Tabell 9.4.2

Fordringar på allmänheten enligt verksamhetsområde och land	2019			2018		
	Finland	Sverige	Totalt	Finland	Sverige	Totalt
miljoner euro						
Bostäder	1 579	687	2 266	1 565	722	2 287
Värdepapper och övriga placeringar	285	40	325	270	38	309
Näringsverksamhet	108	0	108	112	0	112
Övrig privathushållning	153	114	267	149	80	229
Summa privatpersoner	2 125	841	2 966	2 096	841	2 937
Sjöfart	50	0	50	59	0	59
Handel	38	3	42	42	3	46
Bostadsverksamhet	54	259	312	58	243	301
Övrig fastighetsverksamhet	109	100	210	109	87	196
Finans- och försäkringsverksamhet	167	53	220	177	53	231
Hotell- och restaurangverksamhet	27	2	29	27	1	28
Övrig serviceverksamhet	65	45	109	63	21	84
Jordbruk, skogsbruk och fiske	11	0	11	11	0	11
Byggnadsverksamhet	30	50	80	34	23	57
Övrig industriverksamhet	34	3	36	34	3	37
Summa företag	584	516	1 100	614	436	1 050
Offentlig sektor och ideella organisationer	42	2	44	35	0	35
Utlåning totalt	2 751	1 359	4 110	2 745	1 276	4 022

Under året har koncernens samlade kreditriskexponering i och utanför balansräkningen minskat från 5 919 miljoner euro till 5 908 miljoner euro som tabellen ovan visar. Under året ökade fordringar på allmänheten från 4 022 miljoner euro till 4 110 miljoner euro, eller med 2 procent. Huvudsakligen har ökningen skett inom segmentet utlåning till allmänheten, där volymen ökat med 88 miljoner euro eller med 2 procent. Samtidigt har även exponeringar härrörande från bankens likviditets- och balansförvaltning minskat under året. Exempelvis har kreditriskexponeringen i form av belåningsbara skuldebrev minskat från 815 miljoner euro till 789 miljoner euro eller med 3 procent. En väsentlig andel av innehavda masskuldebrev emitterade av finansiella institut utgörs av nordiska säkerställda obligationer med mycket god kreditkvalitet (i regel AAA-rating). Under året ökade bankens innehav av säkerställda obligationer från 492 miljoner euro till 503 miljoner euro. Avseende posterna utanför balansräkningen, huvudsakligen garantier och kreditlöften, minskade dessa med 49 miljoner euro jämfört med utgången av föregående år.

I tabell 9.4.2 (sid. 16) visas hur fordringar på allmänheten fördelar sig enligt olika verksamhetsområden och länder där banken är verksam inom sin utlåning till allmänheten.

Under året har fordringar på allmänheten i Sverige ökat med sammanlagt 83 miljoner euro eller med 6 procent. I Finland ökade fordringar på allmänheten samtidigt med 6 miljoner euro (0 procent).

Utlåning till företag ökade sammanlagt med 59 miljoner euro under året eller cirka 5 procent. Utlåningen till privatpersoner ökade samtidigt med 29 miljoner euro eller med 1 procent.

9.5 ALLMÄNNA KVANTITATIVA UPPGIFTER OM KREDITRISK

I tabell 9.5.1 nedan visas nettovärden i och utanför balansräkningen för exponeringar fördelade enligt kapitaltäckningsregelverkets exponeringsklassindelning enligt EBA:s fastslagna mall för redovisning av kreditriskexponeringar vid årets slut samt kvartalsvisa medelvärden under det gångna året. Med nettobelopp avses för poster i balansräkningen exponeringens bokförda bruttovärde minus reserveringar/nedskrivningar. För poster utanför balansräkningen är nettovärdet exponeringens bokförda bruttovärde minus avsättningar. Kategorin "ej små- och medelstora företag" avser privatpersoner och enskild firma.

I tabell 9.5.2 (sid 18) visas nettoexponeringar fördelade enligt geografiska regioner. Tabellen visar att 60 procent av kreditriskexponeringarna är fördelade till Finland, 35 procent fördelade till Sverige och att övriga Norden respektive resten av världen står för cirka 3 procent vardera av nettoexponeringsbeloppet.

Tabell 9.5.3 (sid 19) återger hur den samlade kreditriskexponeringen fördelar sig enligt bankens interna strategiska indelning av exponeringar.

Tabell 9.5.1

Totalt och genomsnittligt nettobelopp för exponeringar

miljoner euro	Exponeringarnas nettovärde vid slutet av perioden	Genomsnittliga nettoexponeringar över perioden
Företagsexponeringar	497,5	509,2
<i>varav specialutlåning</i>	5,3	5,3
<i>varav små- och medelstora företag</i>	348,3	333,8
Hushållsexponeringar	2 315,3	2 297,0
Säkrad av fastighet	1 935,0	1 926,8
<i>Små- och medelstora företag</i>	118,3	116,0
<i>varav ej små- och medelstora företag</i>	1 816,7	1 810,8
Övriga hushållsexponeringar	380,3	370,2
<i>Små- och medelstora företag</i>	35,4	36,6
<i>varav ej små- och medelstora företag</i>	344,9	333,6
Summa IRB-metoden	2 812,8	2 806,2
Nationella regeringar och centralbanker	516,6	515,3
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	45,2	43,9
Offentliga organ	0,0	17,1
Multilaterala utvecklingsbanker	28,7	42,4
Internationella organisationer	4,0	10,2
Institutsexponeringar	325,5	326,7
Företagsexponeringar	479,8	457,9
Hushållsexponeringar	255,0	247,8
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	993,3	956,9
Fallerade exponeringar	2,3	2,9
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	503,3	505,5
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,2
Aktieexponeringar	9,7	4,7
Övriga poster	85,8	83,3
Summa schablonmetoden	3 249,4	3 214,9
Summa	6 062,1	6 021,2

Tabell 9.5.2

Geografisk fördelning av exponeringar

miljoner euro	Nettovärde										Total
	Finland	Sverige	Norge	Danmark	Frankrike	Nederländerna	Luxemburg	Storbritannien	Kanada	Övriga geografiska områden	
Företagsexponeringar	497,5										497,5
Hushållsexponeringar	2 315,3										2 315,3
Summa IRB-metoden	2 812,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2 812,8
Nationella regeringar och centralbanker	443,0	63,5	0,0	0,0	10,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	516,6
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	4,5	40,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	45,2
Offentliga organ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,9	0,0	0,0	0,0	28,7
Internationella organisationer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	4,0
Institutsexponeringar	107,3	114,7	0,0	20,4	3,5	57,5	0,0	22,0	0,0	0,0	325,5
Företagsexponeringar	14,5	465,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	479,8
Hushållsexponeringar	110,2	144,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	255,0
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	10,6	982,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	993,3
Fallerade exponeringar	1,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	67,3	255,2	107,9	29,7	0,0	0,0	0,0	0,0	43,2	0,0	503,3
Företag för kollektiva investeringar (fonder)											0,0
Aktieexponeringar	0,7	8,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,7
Övriga poster	59,7	26,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	85,8
Summa schablonmetoden	822,6	2 103,5	107,9	50,1	13,7	57,5	29,0	22,0	43,2	0,0	3 249,4
Summa	3 635,3	2 103,5	107,9	50,1	13,7	57,5	29,0	22,0	43,2	0,0	6 062,1

EU CRB-C

Tabell 9.5.3

Koncentration av exponeringar per typ av bransch eller motpart

miljoner euro	Företag										Total					
	Privatpersoner			Handel och service- övrige verksamhet		Postads- verksamhet		Övrig fastighets- verksamhet		Jordbruk, fiske och övrig industri		Hotell- och restaurang- verksamhet		Byggnads- verksamhet		Övrigt
	Bostäder	Värdepapper och övriga placeringar	Övrig, privat- hushållning	Sjöfart	Finans- och försäkrings- verksamhet	Handel och service- övrige verksamhet	Postads- verksamhet	Övrig fastighets- verksamhet	Jordbruk, fiske och övrig industri	Hotell- och restaurang- verksamhet	Byggnads- verksamhet	Övrigt	Offentlig sektor	Övrigt	Total	
Företagsexponeringar				65,9	147,5	68,7	23,9	91,1	32,6	21,0	23,2	23,5	23,5		497,5	
Hushållsexponeringar	1 602,6	296,7	249,0	0,8	28,6	47,9	25,2	23,4	11,8	11,8	13,5	8,2	8,2	2 319,3		
Summa IRB-metoden	1 602,6	296,7	249,0	66,7	176,1	116,6	49,1	114,5	44,3	32,7	36,7	31,7	31,7	0,0	2 816,8	
Nationella regeringar och centralbanker													516,6		516,6	
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter													49,7		49,7	
Offentliga organ													0,0		0,0	
Multilaterala utvecklingsbanker					28,7										28,7	
Internationella organisationer													4,0		4,0	
Institutsexponeringar					363,8										363,8	
Företagsexponeringar	5,4	29,3	76,9	0,3	113,0	46,2	30,2	67,7	6,9	1,4	62,6	5,3	5,3	22,2	467,1	
Hushållsexponeringar	11,0	48,3	130,3	0,3	7,3	7,5	3,9	4,1	0,3	0,6	8,3	8,3	8,3		221,9	
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	671,5	7,2	8,5		5,4	14,6	239,2	39,4	2,8	0,6	1,5	2,6	2,6		993,3	
Fallerade exponeringar	0,4		0,1				0,8								1,3	
Poster förknippade med särskilt hög risk															0,0	
Säkerställda obligationer					503,3										503,3	
Företag för kollektiva investeringar (fonder)															0,0	
Aktieexponeringar															9,7	
Övriga poster														85,8	85,8	
Summa schablonmetoden	688,3	84,8	215,8	0,3	1 031,2	68,3	274,1	111,2	10,0	2,6	64,1	586,6	586,6	108,0	3 245,3	
Summa	2 290,9	381,5	464,8	67,0	1 207,3	184,9	323,2	225,7	54,3	35,3	100,8	618,3	618,3	108,0	6 062,1	

EU CRB-D

9.6 FÖRDELNING AV EXPONERINGAR I

EXPONERINGSKLASSER OCH KAPITALBASKRAV

Tabell 9.6.1 nedan sammanfattar koncernens samlade kreditrisk-exponeringar och riskexponeringsbelopp per exponeringsklass. Exponeringsvärdet anger nettoexponeringen efter beaktandet av kredit-motvärdesfaktorer (CF) för posterna utanför balansräkningen.

Under året har det totala riskexponeringsbeloppet för bankens kreditriskexponeringar minskat med 9 miljoner euro (1 procent) eller uttryckt i kapitalkrav med 0,7 miljoner euro. De IRB-godkända exponeringarnas riskexponeringsbelopp minskade under perioden med 21 miljoner euro (4 procent) eller 1,6 miljoner euro uttryckt i kapitalkrav.

I tabell 9.6.2 (sid. 21) visas avdraget för regulatorisk förväntad förlust och beräkning av tilläggskapitalkrav för riskviktsgolvet för finländska bolån. Förväntad förlust påverkar kapitaltäckningsberäkningen eftersom underskottet av förväntade förluster minskar kärn-

primärkapitalet i kapitalbasen. Det beräknade förväntade förlustbeloppet baseras på samma riskparametrar som kapitalkravet, vilket innebär att förbättrad kreditkvalitet minskar avdraget från kapitalbasen. Eftersom kärnprimärkapitalet redan reducerats till följd av redovisade framtida kreditförlustreserveringars påverkan på eget kapital reduceras dessa från beloppet som avdras. Nedskrivningar för fallerade exponeringar får inte täcka förväntade förluster för icke fallerade exponeringar i beräkningen. I den mån beräknad förväntad förlust för fallerade exponeringar överstiger bokförda nedskrivningar adderas dessa till Tier 2-kapitalet i kapitalbasen.

Tabellen visar att det belopp som utgör underskott mot gjorda individuella nedskrivningar per den 31 december 2019 uppgår till 6,2 miljoner euro. Det totala beloppet för beräknade förväntade förluster uppgick till 15,6 miljoner euro, jämfört med 15,2 miljoner euro vid utgången av föregående år.

Tabell 9.6.1

Exponeringsbelopp och riskexponeringsbelopp per exponeringsklass

miljoner euro	Ursprunglig exponering	(-) Värdejusteringar	Inflöden genom kreditrisk-skydd	(-) Utflöden genom kreditrisk-skydd	Exponeringsvärde	Genomsnittlig riskvikt (%)	Risk-exponeringsbelopp	Kapitalkrav
Kreditrisk enligt IRB-metoden								
Med egna estimat av LGD								
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	118,5	-0,2	0,0	-0,8	117,8	23	27,5	2,2
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 817,4	-0,7	0,0	-13,7	1 806,4	10	175,3	14,0
Hushåll – Övriga små och medelstora företag	35,6	-0,2	0,0	-0,6	35,1	21	7,2	0,6
Hushåll – Ej små och medelstora företag	350,6	-5,7	0,0	-43,9	308,0	9	29,0	2,3
Utan egna estimat av LGD								
Företag – Övriga större företag	143,9	0,0	0,0	-1,0	130,5	57	75,0	6,0
Företag – Små och medelstora företag	352,6	-4,2	0,0	-7,4	313,6	60	189,6	15,2
Företag – Specialutlåning	5,3	0,0	0,0	0,0	5,3	112	5,9	0,5
Summa exponeringar enligt IRB-metoden	2 823,8	-11,1	0,0	-67,3	2 716,7	19	509,4	40,8
Kreditrisk enligt schablonmetoden								
Nationella regeringar och centralbanker	516,6	0,0	110,7	0,0	608,5	0	0,0	0,0
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	45,2	0,0	29,4	0,0	69,9	0	0,0	0,0
Offentliga organ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	28,8	0,0	3,1	0,0	31,9	0	0,0	0,0
Internationella organisationer	4,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0	0,0	0,0
Institutexponeringar	325,7	-0,2	0,5	0,0	276,6	22	60,4	4,8
Företagsexponeringar	479,7	0,0	0,0	-74,8	184,0	99	182,2	14,6
Hushållsexponeringar	249,7	-0,5	0,0	-1,6	88,6	73	64,7	5,2
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	993,5	-0,1	0,0	0,0	991,9	33	322,7	25,8
Fallerade exponeringar	3,0	-0,7	0,0	0,0	2,3	124	2,8	0,2
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Säkerställda obligationer	503,4	-0,1	0,0	0,0	503,3	10	52,1	4,2
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Aktieexponeringar	9,7	0,0	0,0	0,0	9,7	100	9,7	0,8
Övriga poster	85,8	0,0	0,0	0,0	85,8	68	58,4	4,7
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	3 245,1	-1,7	143,7	-76,4	2 856,5	26	752,9	60,2
Total riskexponeringsbelopp	6 068,9	-12,8	143,7	-143,7	5 573,1	23	1 262,3	101,0

Tabell 9.6.2

Särskilda IRB-relaterade uppgifter	2019
miljoner euro	
Icke fallerade exponeringar	
Specifika kreditriskjusteringar härrörande från IRB-godkända portföljer	0,8
Beräknat förväntat förlustbelopp (EL) enligt IRB-modeller	7,0
Överskott av EL mot kreditriskjusteringar för icke fallerade exponeringar	6,2
Fallerade exponeringar	
Specifika kreditriskjusteringar härrörande från IRB-godkända portföljer	10,3
Beräknat förväntat förlustbelopp (EL) enligt IRB-modeller	8,6
Överskott av EL mot kreditriskjusteringar för fallerade exponeringar	-1,7
Underskott som avdras kapitalbasen i kapitaltäckningsanalysen (netto EL)	6,2
Kapitalkrav för kreditrisk med beaktande av IRB utan begränsningar	101,0
Tilläggskapitalkrav för riskviktsgolvet för finländska bolån	8,0
Fullständigt justerat kapitalkrav för kreditrisk	109,0

I tabellerna 9.6.3–9.6.5 nedan visas bankens exponeringar i den IRB-godkända hushållsportföljen, fördelade i PD-klasser som används vid kapitalkravsberäkningen. För varje PD-klass beräknas ett klassvärde vilket motsvarar den sammanvägda årliga risken för fallissemang för exponeringarna inom varje riskklass. Exponeringsvärdet i den IRB-godkända hushållsportföljen förändrades endast obetydligt under året. Fallerade exponeringar enligt exponeringsvärde ökade under året från 14,4 miljoner euro till 21,5 miljoner euro eller med

50 procent. Samtidigt som det även skett en ökning av exponeringsvärdet i de bästa riskklasserna 1 till 5.

Det kapitalkrav för riskviktsgolvet för finländska bolån som banken avsätter som ett tillägg till kapitalkravet enligt CRR artikel 458 uppgick per den 31 december 2019 till 8,0 miljoner euro. Per den 31 december 2018 uppgick motsvarande kapitalkrav till 7,5 miljoner euro.

Tabell 9.6.3

Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner											
2019						2018					
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	
1	0,04	1	92,3	5,1	5,1	0,04	1	90,5	5,0	4,6	
2	0,11	2	235,7	13,1	18,2	0,11	2	221,3	12,3	17,0	
3	0,14	3	310,6	17,2	35,4	0,14	3	304,7	17,0	34,4	
4	0,21	5	624,3	34,6	69,9	0,21	5	609,4	34,0	67,8	
5	0,75	12	434,4	24,0	94,0	0,75	12	447,3	25,0	92,8	
6	7,31	51	83,1	4,6	98,6	7,31	51	102,1	5,7	98,6	
7	28,75	85	11,8	0,7	99,2	28,75	85	10,8	0,6	99,4	
Fallerade	100,00	147	14,2	0,8	100,0	100,00	147	6,6	0,4	100,0	
Totalt			1 806,4	100,0				1 792,7	100,0		
Riskklass 1–5			1 697,3					1 673,2			
Riskklass 1–5			94,0 %					93,3 %			

Tabell 9.6.4

Hushåll – Små och medelstora företag											
2019						2018					
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	
1	0,15	6	4,2	2,7	2,7	0,15	5	3,6	2,4	2,4	
2	0,22	13	11,9	7,8	10,5	0,22	5	10,5	7,2	9,6	
3	0,79	9	34,7	22,7	33,2	0,79	11	34,3	23,4	33,0	
4	2,61	14	61,8	40,4	73,6	2,61	21	60,8	41,4	74,4	
5	7,80	44	30,2	19,7	93,3	7,80	38	27,0	18,4	92,8	
6	13,31	65	8,3	5,4	98,7	13,31	49	6,5	4,4	97,2	
7	53,00	190	1,0	0,7	99,4	53,00	70	3,2	2,2	99,4	
Fallerade	100,00	263	0,9	0,6	100,0	100,00	77	0,9	0,6	100,0	
Totalt			152,9	100,0				146,8	100,0		
Riskklass 1–5			142,7					136,2			
Riskklass 1–5			93,3 %					92,8 %			

Tabell 9.6.5

Hushåll – Ej små och medelstora företag											
2019						2018					
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	
1	0,04	2	8,1	2,6	2,6	0,04	2	7,4	2,4	2,4	
2	0,11	3	40,1	13,0	15,7	0,11	3	30,6	10,1	12,6	
3	0,14	4	41,7	13,5	29,2	0,14	4	51,4	17,0	29,5	
4	0,21	5	102,7	33,4	62,6	0,21	6	83,9	27,7	57,3	
5	0,75	13	90,8	29,5	92,1	0,75	13	106,9	35,3	92,6	
6	7,31	30	15,3	5,0	97,0	7,31	31	13,4	4,4	97,0	
7	28,75	64	2,8	0,9	97,9	28,75	65	2,3	0,8	97,7	
Fallerade	100,00	31	6,4	2,1	100,0	100,00	36	6,8	2,3	100,0	
Totalt			308,0	100,0				302,7	100,0		
Riskklass 1–5			283,5					280,2			
Riskklass 1–5			92,1 %					92,6 %			

På motsvarande sätt visas i tabellerna 9.6.6–9.6.8 nedan bankens exponeringar i den IRB-godkända företagsportföljen. Exponeringsbeloppet minskade under året med 36 miljoner euro eller med 8 procent. Fallerat exponeringsbelopp ökade från 1,1 miljoner euro till 4,8 miljoner euro. Ökningen kan dock tillskrivas ett fåtal större engagemang. Exponeringsbeloppet i de bästa riskklasserna 1 till 5 minskade med 44 miljoner euro eller 10 procent under året.

I tabell 9.6.8 visas den del av den IRB-godkända företagsportföljen som utgörs av specialutlåning i enlighet med CRR artikel 153.5. Specialutlåning bedöms i sin helhet genom kvalitativ bedömning och karaktäriseras av en stark korrelation mellan ett finansierat projekt eller ett objekt och de framtida kassaströmmar från dessa som ska återbetala lånet.

Tabell 9.6.6

Företag – Övriga större företag											
Riskklass	2019					2018					
	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	
1	0,50	56	21,9	17,4	17,4	0,50	62	27,1	17,5	17,5	
2	1,06	27	59,3	45,1	62,5	1,06	41	89,2	57,6	75,1	
3	1,44	81	26,8	20,4	82,9	1,44	69	17,2	11,1	86,2	
4	1,80	77	11,4	8,7	91,6	1,80	63	16,9	10,9	97,1	
5	5,25	87	0,6	0,5	92,0	5,25	75	4,5	2,9	100,0	
6	21,47	147	8,3	6,3	98,3						
7											
Fallerade	100,00	0	0,2	0,1	98,5	0,00		0,0	0,0	100,0	
Oklassificerade	8,53	150	2,0	1,5	100,0	0,00		0,0	0,0	100,0	
Totalt			130,5	100,0				155,0	100,0		
Riskklass 1–5			120,0					155,0			
Riskklass 1–5			92,0 %					100,0 %			

Tabell 9.6.7

Företag – Små och medelstora företag											
Riskklass	2019					2018					
	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	
1	0,50	48	30,0	9,6	9,6	0,50	52	47,1	14,5	14,5	
2	1,06	46	60,2	19,2	28,8	1,06	49	66,1	20,3	34,8	
3	1,44	50	109,1	34,8	63,6	1,44	59	112,6	34,6	69,4	
4	1,80	71	64,9	20,7	84,3	1,80	65	53,3	16,4	85,8	
5	5,25	97	26,5	8,5	92,8	5,25	86	21,2	6,5	92,3	
6	21,47	169	8,8	2,8	95,6	21,47	182	16,1	5,0	97,3	
7	63,83		5,7	0,0	95,6	63,83	114	0,6	0,2	97,4	
Fallerade	100,00	0	5,7	1,8	97,4	100,00	0	1,1	0,4	97,8	
Oklassificerade	8,53	78	8,2	2,6	100,0	8,53	115	7,2	2,2	100,0	
Totalt			313,6	100,0				325,4	100,0		
Riskklass 1–5			290,9					300,3			
Riskklass 1–5			92,8 %					92,3 %			

Tabell 9.6.8

IRB – Specialutlåning								
Lagstadgade kategorier	Återstående löptid	Belopp i balansräkningen	Belopp utanför balansräkningen	Riskvikt	Exponeringsbelopp	Riskvägda exponeringsbelopp	Förväntade förluster	
Kategori 1	Mindre än 2,5 år			50				
	Lika med eller mer än 2,5 år	0,3		70	0,3	0,2	0,0	
Kategori 2	Mindre än 2,5 år			70				
	Lika med eller mer än 2,5 år			90				
Kategori 3	Mindre än 2,5 år			115				
	Lika med eller mer än 2,5 år	5,0	0,0	115	5,0	5,7	0,1	
Kategori 4	Mindre än 2,5 år			250				
	Lika med eller mer än 2,5 år			250				
Kategori 5	Mindre än 2,5 år			-				
	Lika med eller mer än 2,5 år			-				
Summa	Mindre än 2,5 år	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	
	Lika med eller mer än 2,5 år	5,3	0,0		5,3	5,9	0,1	

I tabell 9.6.10 sammanfattas centrala nyckeltal för bankens IRB-portföljer.

I tabellen 9.6.9 nedan visas en flödesanalys av riskvägt belopp och kapitalkrav avseende kreditriskexponeringar som hanteras enligt IRB-metoden. Under året har riskexponeringsbeloppet minskat från

530 miljoner euro till 509 miljoner euro. Vid läsning av tabellen bör beaktas den relativt stora ökningen av fallerade exponeringar i företagsportföljen under året, vilka enligt regelverket inte har något kapitalkrav. Dessa exponeringar belastar istället kapitalbasen i form av ett högre avdrag i form av förväntad förlust.

Tabell 9.6.9

Exponeringsklass, belopp

miljoner euro	Ursprungliga brutto-exponeringar i balansräkningen	Exponeringar utanför balansräkningen före kreditmotvärdesfaktor	Genomsnittlig kreditkonverteringsfaktor, %	Fallerade exponeringar efter kreditriskjustering och efter kreditmotvärdesfaktor
Med egna estimat av LGD				
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	107,9	10,5	100	0,6
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 782,6	34,8	100	14,2
Hushåll – Övriga små och medelstora företag	28,1	7,5	100	0,3
Hushåll – Ej små och medelstora företag	332,0	18,6	100	6,4
Utan egna estimat av LGD				
Företag – Övriga större företag	130,3	13,6	7	0,2
Företag – Små och medelstora företag	318,0	34,6	5	5,7
Företag – Specialutlåning	5,3	0,0	0	0,0

Exponeringsklass, riskparametrar

miljoner euro	Genomsnittlig PD (inkl. fallerade), %	Antal gäldenärer	Genomsnittlig LGD, %	Genomsnittlig löptid (dagar)	Riskvägda exponeringsbelopp	Densitet av riskvägt exponeringsbelopp Förväntad förlust, %	Värdejusteringar och avsättningar
Med egna estimat av LGD							
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	4,58	1 080	10,95	2 352	27,5	23	-0,2
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1,60	20 471	10,21	4 348	175,3	10	-0,7
Hushåll – Övriga små och medelstora företag	4,05	718	21,55	1 270	7,2	21	-0,2
Hushåll – Ej små och medelstora företag	3,02	10 191	13,50	1 557	29,0	9	-5,7
Utan egna estimat av LGD							
Företag – Övriga större företag	2,69	73	28,31	1 292	75,0	57	0,0
Företag – Små och medelstora företag	4,23	326	33,00	2 288	189,6	60	-4,2
Företag – Specialutlåning		2		5 584	5,9	112	0,0

EU CR6

Tabell 9.6.10

Flödesschema för kapitalkrav enligt IRB-metoden

miljoner euro	Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav
Riskexponeringsbelopp vid slutet av den föregående rapporteringsperioden	530,0	42,4
Storlek på tillgångar	13,6	1,1
Tillgångskvalitet	-34,2	-2,7
Uppdateringar av modeller		0,0
Metoder och riktlinjer		0,0
Förvärv och avyttringar		0,0
Valutakursrörelser		0,0
Övrigt		0,0
Riskexponeringsbelopp vid slutet av rapporteringsperioden	509,4	40,8

EU CR 8

9.7 IRB – UPPSKATTADE VÄRDEN OCH VERKLIGA UTFALL

Det exponeringsviktade PD-estimatet enligt klassvärde, inbegripet konjunkturjustering och säkerhetsmarginaler för samtliga icke fallerade hushållsexponeringar som användes i kapitalkravsberäkningen per den 31 december 2019 var 1,05 procent. För hushållsexponeringar med fastighet som säkerhet uppgick viktat PD-estimat till 0,82 procent, för små och medelstora företag och övriga hushållsexponeringar 3,89 respektive 0,97 procent.

Vid slutet av 2018 uppgick exponeringsviktat PD-estimat enligt klassvärde, inbegripet konjunkturjustering och säkerhetsmarginaler för samtliga icke fallerade hushållsexponeringar till 1,13 procent. För hushållsexponeringar med fastighet som säkerhet uppgick viktat PD-estimat till 0,89 procent, för små och medelstora företag och övriga hushållsexponeringar 4,48 respektive 0,92 procent.

För icke fallerade företagsexponeringar uppgick det exponeringsviktade estimerade PD-värdet den 31 december 2019 till 2,47 procent och den 31 december 2018 2,25 procent.

I tabellen 9.7.1 nedan visas observerade fallissemangsfrekvenser under 2019. Observera att fallissemang observerats under en period då det makroekonomiska läget varit bättre än det genomsnittsläge till

vilket konjunkturjusteringen i PD-modellerna görs. För företags-exponeringar och exponeringar mot företag i hushållsportföljen är skillnaden mellan estimerade PD-värden och observerade fallissemangsfrekvenser större än för exponeringar mot privatpersoner, till följd av större statistisk osäkerhet i estimaten på grund av mindre dataunderlag, vilket nödvändiggör användning av större påslag för att säkerställa att estimaten är konservativa.

I tabell 9.7.2 presenteras EAD-viktade genomsnittliga LGD-nivåer per den 31 december 2019 i procent för respektive exponeringsklass där banken har beviljats tillstånd att tillämpa IRB-metoden. De uppskattade nivåerna inbegriper säkerhetsmarginaler samt konjunkturjustering av LGD till ett lågkonjunkturläge.

Den uppskattade exponeringsviktade LGD-nivån för samtliga icke fallerade hushållsexponeringar låg per den 31 december 2018 på 10,9 procent. För icke fallerade hushållsexponeringar med bostad som säkerhet uppgick LGD till 10,2 procent, för icke fallerade små och medelstora företag till 14,0 procent och övriga icke fallerade hushållsexponeringar till 13,5 procent. De uppskattade nivåerna har inte ändrat nämnvärt mellan den 31 december 2017 och den 31 december 2018.

Tabell 9.7.1

Fallissemangsfrekvens 2019		
Exponeringsklass	Fallissemangsfrekvens ¹ , %	Skattat PD ² , %
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet	0,41	0,78
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	1,18	4,27
Övriga hushållsexponeringar	1,10	1,97
Hushållsexponeringar totalt	0,67	1,34
Företagsexponeringar	0,48	2,76

¹Aritmetiska medelvärden.

²Skattat den 31 december 2018. Omfattar konjunkturjustering och försiktighetsmarginaler.

Tabell 9.7.2

Uppskattade LGD-nivåer, Exponeringsklass	december 2019		
	Ej fallerade, %	Fallerade, %	Totalt, %
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner ¹	10,1	18,3	10,2
Hushåll – Små- och medelstora företag	13,3	34,7	13,4
Hushåll – Ej små och medelstora företag	13,0	36,8	13,5
Hushållsexponeringar totalt	10,7	24,5	10,9
Företag – Små och medelstora företag ²	28,3	35,0	28,3
Företag – Övriga större företag ²	32,8	44,4	33,0
Företagsexponeringar totalt²	31,5	44,1	31,6

¹Enligt kapitalkravsregelverket får det genomsnittliga LGD-värdet för exponeringar med bostadssäkerhet utan statsgaranti inte vara lägre än 10 procent.

²Metod för beräkning av LGD bestäms av myndighet.

Uppskattade och observerade LGD-nivåer för de exponeringar som fallerat under 2018 presenteras i tabell 9.7.3. Den uppskattade nivån är ett exponeringsviktat genomsnitt för de fallerade exponeringarna vid referensdatumet 31 december 2017. Vid beräkning av observerat LGD har endast återvinningar från bostads- och finansiella säkerheter fram till den 31 december 2019 beaktats. Observerade fallissemang med oklart tillfriskningsstatus beaktas som icke till-

frisknade med ett observerat LGD på 100 procent, vilket är ett konservativt estimat. Dessa faktorer medför att den observerade LGD-nivån är konservativ och kommer att sjunka med tiden, eftersom det per den 31 december 2019 kvarstår orealiserade säkerheter för fallissemangen från 2018 och en del av de fallissemang som har oklart tillfriskningsstatus sannolikt kommer att tillfriskna.

Tabell 9.7.3

Exponeringsklass	december 2019			
	Uppskattat LGD, %	Observerat LGD, %	Antal fallerade krediter	EAD, tEUR
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner	13,9	10,5	98	11 497
Hushåll – Små- och medelstora företag	24,4	16,6	36	1 472
Hushåll – Ej små och medelstora företag	31,1	45,6	110	2 303
Företag – Små och medelstora företag	45,2	14,0	19	3 765
Företag – Övriga större företag	35,5	4,7	4	1 052

9.8 SCHABLONMETOD FÖR BERÄKNING AV KAPITALKRAV

I schablonmetoden delas exponeringarna in i exponeringsklasser beroende på motpartstyp, säkerhet eller typ av fordran. Fordringarnas exponeringsvärden beräknas enligt regelverket och multipliceras därefter med en fastslagen riskvikt som anges i CRR för respektive exponeringsklass. Exponeringar gentemot EES-stater och deras respektive centralbanker ska exempelvis alltid, givet att de är uttryckta i den nationella valutan, ges riskvikt 0 procent och delar av exponeringar som är fullt ut säkrade med marknadsvärdet från bostads-säkerhet ges en riskvikt om 35 procent. Banken baserar i enlighet med kapitaltäckningsföreskrifterna riskvikten för institut, säkerställda

obligationer och företag på extern rating. För de exponeringar i institutsexponeringsklassen och klassen för säkerställda obligationer som inte har en extern rating härleds riskvikten på basen av hemstatens rating. Under året har inga förändringar skett i denna hantering som haft påverkan på bankens riskexponeringsbelopp.

Tabell 9.8.1 (sid. 27) visar hur exponeringsbelopp beräknade enligt schablonmetoden fördelar sig enligt exponeringsklasser och riskvikter som tillämpas i schablonmetoden. Beloppen redovisas efter specifika kreditriskjusteringar, kreditmotvärdesfaktorer och tekniker för kreditriskreducering.

Tabell 9.8.1

Exponeringsvärden hanterade enligt schablonmetoden fördelat enligt exponeringsklasser och riskvikter

Exponeringsklass	0 %	2 %	4 %	10 %	20 %	35 %	50 %	70 %	75 %	100 %	150 %	250 %	370 %	1250 %	Total
Exponering euro															608,5
Nationella regeringar eller centralbanker	608,5														
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	69,9														69,9
Offentliga organ	0,0														0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	31,9														31,9
Internationella organisationer	4,0														4,0
Institut	6,8	13,1		227,4	29,3										276,6
Företag										184,0					184,0
Hushåll									88,6						88,6
Säkrade genom pantriätt i fast egendom						991,9									991,9
Fallerade exponeringar										1,2	1,1				2,3
Poster förknippade med särskilt hög risk															0,0
Säkerställda obligationer				485,9	17,4										503,3
Fordringar på institut och företag med kortfristig kreditvärdering															0,0
Fordringar i form av fonder															0,0
Aktieexponeringar										9,7					9,7
Övriga poster	27,4								0,0	58,3					85,8
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	748,6	13,1	0,0	485,9	244,8	991,9	29,3	0,0	88,6	253,2	1,1	0,0	0,0	0,0	2 856,5

EU CRS

9.9 KREDITRISKREDUCERINGSTEKNIKER

Med kreditriskreduceringstekniker (CRM, Credit Risk Mitigation) vid kapitalkravsberäkning avses beaktandet av vissa godtagbara säkerheter som sänker kapitalkravet för kreditrisk. De säkerheter Ålandsbanken beaktar i kapitalkravsberäkningen är bostäder, garantier ställda av stater, kommuner och institut, depositioner i egen och annan bank samt finansiella säkerheter.

För finansiella säkerheter används den fullständiga metoden för finansiella säkerheter. Godkända finansiella säkerheter enligt kapitaltäckningsregelverket volatilitetsjusteras med av myndighet givna volatilitetsjusteringar och påverkar LGD-parametern för de exponeringar där IRB tillämpas. För exponeringar där kapitalkravet beräknas enligt schablonmetoden reduceras istället exponeringsbeloppet för exponeringarna innan dessa riskvägs. Den största kategorin av denna form av kreditriskreduceringsmetod består av aktier noterade på Helsingfors- och Stockholmsbörsen. Den näst största kategorin består av räntebärande värdepapper emitterade eller förmedlade av i huvudsak nordiska kreditinstitut.

De bostadssäkerheter som används vid kreditriskreducering ska uppfylla särskilda krav som kapitaltäckningsföreskrifterna ställer för att kunna godtas. Bland annat ställs krav på regelbunden oberoende värdering och att säkerheten överstiger fordran med ett väsentligt belopp vilket säkerställs genom belåningsgraden. Enligt kapital-

täckningsregelverket anses en exponering eller en del av en exponering som inte överstiger 80 procent av fastighetens marknadsvärde vara fullt ut säkrad. Genom att använda sig av garantier ställda av bland annat stater får banken substituera hela eller en del av en exponering till en motpart med bättre kreditkvalitet vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. De främsta tillhandahållarna av dessa former av kreditriskskydd är finska staten och landskapet Åland. Inom bankens svenska verksamhet säkerställer Boverkets garantier vissa finansieringslösningar i form av byggnadskreditiv. Banken har även beviljats tillstånd att för en begränsad portfölj också använda sig av garantier ställda av europeiska investeringsfonden.

I tabell 9.9.1 nedan visas hur bankens exponering och riskexponeringsbelopp ser ut fördelat på schablonmetodens exponeringsklasser före och efter beaktandet av CRM och kreditmotvärdesfaktorer (CF) för exponeringarna.

I exponeringsklassen företag reduceras exponeringsbeloppet främst av de finansiella säkerheternas beaktande i beräkningen medan i hushållsexponeringsklassen är exponeringen till största del reducerad på grund av beaktandet av kreditmotvärdesfaktorer. I praktiken avser detta outnyttjade delar av kreditkortslimiten och outnyttjad del av depåutlåningen i den svenska verksamheten, vilka kan sägas upp villkorslöst av banken.

Tabell 9.9.1

Schablonmetoden – kreditriskreducering och effekter av kreditriskreducering

miljoner euro	Exponeringar före kreditkonverteringsfaktor och kreditriskreducering		Exponeringar efter kreditkonverteringsfaktor och kreditriskreducering		Riskvägda exponeringsbelopp och densitet av riskvägt exponeringsbelopp	
	Belopp i balansräkningen	Belopp utanför balansräkningen	Belopp i balansräkningen	Belopp utanför balansräkningen	Riskvägda exponeringsbelopp	Densitet av riskvägt exponeringsbelopp, %
Nationella regeringar eller centralbanker	516,6	0,0	603,8	4,7	0,0	0
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	41,1	4,1	69,1	0,8	0,0	0
Offentliga organ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Multilaterala utvecklingsbanker	28,8	0,0	31,9	0,0	0,0	0
Internationella organisationer	4,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0
Institut	287,3	38,3	276,6	0,0	60,4	22
Företag	340,5	139,1	169,8	14,3	182,2	99
Hushåll	107,8	147,7	84,9	3,6	64,7	73
Säkrade genom panträtt i fast egendom	991,7	1,7	991,6	0,3	322,7	33
Fallerade exponeringar	3,0	0,0	2,3	0,0	2,8	124
Säkerställda obligationer	503,4	0,0	503,3	0,0	52,1	10
Aktieexponeringar	9,7	0,0	9,7	0,0	9,7	100
Övriga poster	85,8	0,0	85,8	0,0	58,4	68
Summa	2 919,8	331,0	2 832,7	23,8	752,9	26

EU CR4

9.10 NÖDLIDANDE OCH FÖRFALLNA EXPONERINGAR

Nödlidande exponeringar definieras som fordringar som uppfyller den regulatoriska definitionen för fallissemang enligt kapitaltäckningsregelverkets artikel 178 eller är nedskrivna enligt redovisningsmässiga principer. Enligt bankens interna definition av fallissemang anses en exponering vara fallerad då en betalning som avser ett väsentligt belopp är försenad mer än 90 dagar. Övriga situationer där banken anser en kreditexponering som fallerad är när banken infrar en bankgaranti, motparten begärs i konkurs eller ansöker om skuldsanering. Därtill bedömer banken huruvida en motpart av andra skäl ska anses vara betalningsoförmögen, vilket alltid innefattar fall där banken utökar sina anståndsåtgärder gentemot kunden. Redovisningsmässig definition av nedskrivna fordringar utgörs av de fordringar som redovisas i stadie 3 enligt IFRS 9-regelverket och är i allt väsentligt samstämmigt med den regulatoriska definitionen av fallissemang.

Nödlidande exponeringar och som därmed redovisades i stadie 3 enligt IFRS 9-regelverket var vid utgången av 2019 på en högre nivå än vid ingången av året. Redovisat värde för exponeringar som redovisas i stadie 3 före beaktandet av redovisningsmässiga reserveringar uppgick till 33,5 miljoner euro, varav 0,6 miljoner euro avsåg outnyttjade kreditmöjligheter och garantier. Exponeringar i balansräkningen som redovisades i stadie 3 var per 31 december 2018 19,7 miljoner euro.

Förfallna exponeringar utgörs av fordringar som har förseningsdagar men som ännu inte uppfyller kriterierna för bankens definition för fallissemang och betecknas som presterande exponeringar till dess att fallissemang inträffat. Merparten av de fordringar som redovisas i stadie 2 utgörs av fordringar som är eller har varit försenade i mer än 30 dagar med beaktandet av karenstid. I stadie 2 finns även de fordringar som har beviljats anståndsåtgärder och inte är fallerade och betecknas som presterande exponeringar med anstånd.

Anståndsåtgärder tillämpas utav banken för kreditengagemang där kunder har uppenbara ekonomiska problem och innebär att en justering av lånevillkoren måste vidtas för att hantera kundens återbetalningsförmåga. Anståndsåtgärden utgör formellt en eftergift mot en kund som banken inte skulle ha gjort om kunden inte haft eller varit nära att få finansiella svårigheter. Tydliga tecken på uppenbara ekonomiska problem är att kunden inte följer sin återbetalningsplan utan gör sig skyldig till upprepade dröjsmål med betalningarna. Det kan även förekomma fall där kunden meddelar kundansvarig om omständigheter som innebär att villkoren behöver justeras för att korrigera en långsiktig försvagad återbetalningsförmåga. Dyliga justeringar innebär exempelvis att banken kan överväga sänkt marginal, amorteringsuppskov och/eller väsentligt förlängd återbetalningstid för krediten. För att en exponering ska bedömas som att inte längre vara föremål för anståndsåtgärder krävs att krediten sköts i enlighet med de krav som externt regelverk ställer. Därtill krävs att den kundansvarige gjort en ekonomisk analys som styrker att finansiella svårigheter inte längre föreligger.

Enligt bankens riktlinjer bortskrivs en fordran slutligen om konkurs har bekräftats eller om medellöshet har hållits för sannolikt. Exponeringen anses i detta skede utgöra en konstaterad kreditförlust för banken. Misskötta och försvagade kreditengagemang samt trender för särskilda kreditriskindikatorer för utlåningen rapporteras månatligen till verkställande direktören och kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens interna riskrapport.

I tabell 9.10.1 nedan visas bokförda bruttovärden för förfallna exponeringar i balansräkningen efter antal kreditdagar.

Av tabellen 9.10.2 framgår information om bankens nödlidande exponeringar samt exponeringar med anstånd.

Tabell 9.10.1

Indelning av förfallna exponeringar efter antal kreditdagar

miljoner euro	Bokförda bruttovärden					
	≤30 dagar	>30 dagar ≤60 dagar	>60 dagar ≤90 dagar	>90 dagar ≤180 dagar	>180 dagar ≤1 år	>1 år
Lån	71,3	2,7	4,2	5,3	14,4	7,8
Räntebärande värdepapper						
Totalt	71,3	2,7	4,2	5,3	14,4	7,8

EU CRI-D

Tabell 9.10.2

Nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

miljoner euro	Bokförda bruttovärden för presterande och nödlidande exponeringar							Ackumulerade nedskrivningar och avsättningar samt negativa justeringar för verkligt värde på grund av kreditrisk			
	Varav presterande men förfallna sedan >30 dagar ≤90 dagar	Varav presterande med anstånd	Varav nödlidande			För presterande exponeringar	För nödlidande exponeringar	För presterande exponeringar	För nödlidande exponeringar	För presterande exponeringar	För nödlidande exponeringar
			Varav fallerade	Varav med individuell reserv	Varav med anstånd						
Räntebärande värdepapper	792,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Lån och förskott	4 438,4	5,6	23,1	33,6	29,5	33,6	2,1	1,4	0,1	11,0	0,1
Exponeringar utanför balansräkningen		0,0	0,6	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU CRI-E

I tabellen 9.10.4 nedan visas förändringen av fallerade exponeringar under året enligt den regulatoriska definitionen för fallissemang enligt kapitaltäckningsregelverket.

I appendix på sidan 44 redovisas ytterligare uppgifter om bankens nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd enligt EBA:s standardiserade upplysningsmallar.

Av tabellen 9.10.5 (sid. 31) framgår beloppen av fallerade och icke fallerade exponeringar per exponeringsklass samt den tillhörande kreditriskjusteringen.

Tabell 9.10.3

Nettoexponeringsbelopp för fallerade och icke fallerade exponeringar enligt branscher och användningssyfte				
miljoner euro	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen	Varav fallerade exponeringar	Varav icke fallerade exponeringar	Andel fallerade exponeringar, %
Bostäder	2 266,0	8,8	2 257,2	0,4
Värdepapper och övriga placeringar	325,1	3,6	321,5	1,1
Näringsverksamhet	107,7	6,8	101,0	6,3
Övrig privathushållning	267,2	2,6	264,6	1,0
Summa privatpersoner	2 966,0	21,8	2 944,2	0,7
Sjöfart	50,4	4,0	46,4	7,9
Handel	41,5	0,6	40,9	1,5
Bostadsverksamhet	312,2	0,8	311,4	0,2
Övrig fastighetsverksamhet	209,6	1,4	208,2	0,6
Finans- och försäkringsverksamhet	219,7	0,0	219,7	0,0
Hotell- och restaurangverksamhet	28,7	0,0	28,7	0,0
Övrig serviceverksamhet	109,4	0,5	108,8	0,5
Jordbruk, skogsbruk och fiske	11,5	0,0	11,5	0,0
Byggnadsverksamhet	80,3	0,2	80,0	0,3
Övrig industriverksamhet	36,5	0,0	36,5	0,0
Summa företag	1 099,7	7,5	1 092,1	0,7
Offentlig sektor och ideella organisationer	44,4	0,2	44,2	0,5
Nettoexponeringsbelopp totalt	4 110,0	29,5	4 080,5	0,7

Tabell 9.10.4

Förändring i innehavet av fallerade lån och räntebärande värdepapper	
miljoner euro	Bokfört bruttovärde för fallerade exponeringar
Ingående balans	18,6
Lån och räntebärande värdepapper som har fallerat sedan den senaste rapporteringsperioden	10,9
Återgått till icke-fallerat tillstånd	1,4
Avskrivna belopp och andra förändringar	-1,4
Utgående balans	29,5

EU CR2-B

Tabell 9.10.5

Fallerade exponeringar och kreditriskjusteringar per exponeringsklass och instrument

miljoner euro	Ursprunglig exponering				Nettoexponering
	Fallerade exponeringar	Icke fallerade exponeringar	Specifik kreditriskjustering	Allmän kreditriskjustering	
Kreditrisk enligt IRB-metoden					
Med egna estimat av LGD					
<i>Hushåll – Säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag</i>	0,6	117,9	0,2	0,0	118,3
<i>Hushåll – Säkrade genom fastigheter, ej små och medelstora företag</i>	13,2	1 804,2	0,7	0,0	1 816,7
<i>Hushåll – Övriga små och medelstora företag</i>	0,3	35,3	0,2	0,0	35,4
<i>Hushåll – Ej små och medelstora företag</i>	6,6	344,0	5,7	0,0	344,9
Utan egna estimat av LGD					
<i>Företag – Övriga större företag</i>	0,2	141,1	0,0	0,0	141,4
<i>Företag – Små och medelstora företag</i>	5,6	352,6	4,2	0,0	354,0
<i>Företag – Specialutlåning</i>					0,0
Total exponering enligt IRB-metoden	26,5	2 795,1	10,9	0,0	2 810,7
Kreditrisk enligt schablonmetoden					
Nationella regeringar och centralbanker	0,0	516,6	0,0	0,0	516,6
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	0,0	45,2	0,0	0,0	45,2
Offentliga organ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	0,0	28,8	0,0	0,0	28,7
Internationella organisationer	0,0	4,0	0,0	0,0	4,0
Institutsexponeringar	0,0	325,7	0,2	0,0	325,5
Företagsexponeringar	0,0	479,7	0,0	0,0	479,6
Hushållsexponeringar	1,3	249,7	0,5	0,0	250,5
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	1,6	993,5	0,1	0,0	994,9
Fallerade exponeringar	3,0	0,0	0,7	0,0	2,3
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	0,0	503,4	0,1	0,0	503,3
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieexponeringar	0,0	9,7	0,0	0,0	9,7
Övriga poster	0,0	85,8	0,0	0,0	85,8
Justering för fallerade exponeringar	-3,0	0,0	-0,7	0,0	-2,3
Total exponering enligt schablonmetoden	3,0	3 242,1	1,0	0,0	3 244,0
Totalt	29,5	6 037,1	12,0	0,0	6 054,7
<i>varav utgör lån</i>	29,5	4 798,0	11,6	0,0	4 815,8
<i>varav utgör värdepapper</i>	0,0	792,4	0,3	0,0	792,1
<i>varav utgör poster utanför balansräkning</i>	0,1	446,8	0,0	0,0	446,8

EU CRI-A

9.11 KREDITKONCENTRATIONSRISK

Risikkoncentrationer i utlåningen till allmänhet uppstår exempelvis när kreditportföljen innehåller koncentration av utlåning mot vissa enskilda kunder eller kundhelheter, branscher, regioner eller länder. Banken hanterar koncentrationsrisk i kreditportföljen genom att limitera enskilda motparter och vissa branscher. För banker gäller lagstadgade gränser för koncentrationer mot enskilda kunder eller kundhelheter. Stora exponeringar definieras i kapitaltäckningsregelverket som kunder och kundhelheter vars totala exponeringar utgör 10 procent eller mer av en banks godtagbara kapital. Vid beräkningen av exponeringsbeloppet ska kundens eller kundhelhetens samtliga engagemang i och utanför balansräkningen medräknas till fullt belopp. Exponeringen får maximalt uppgå till 25 procent av det godtagbara kapitalet efter CRM-godkända säkerheters beaktande. Överskridande av gränsvärdet ska rapporteras omgående till Finansinspektionen. Enligt Ålandsbankens valda strategi för utlåningen kan större enskilda koncentrationer uppstå mot enskilda kunder. De största enskilda koncentrationerna avser i praktiken det svenska affärsområdet där de största kundernas exponeringsbelopp och exponeringstyper hanteras med interna limiter och strikt monitoring av den aktuella kreditrisken. Månatligen rapporteras alla större kreditengagemang inom respektive affärsområde till ledningsgruppen och även till Finansinspektionen.

9.12 KREDITRISK I TREASURYVERKSAMHETEN

I koncernens treasuryverksamhet uppstår kreditrisk vid innehav av finansiella instrument inom den löpande balansförvaltningen och riskhanteringen. Instrumenten utgörs i huvudsak av de masskuldebrev som banken har i sin likviditetsportfölj och består till stor del av säkerställda obligationer och statsobligationer samt värdepapper emitterade av multilaterala utvecklingsbanker. I bankens limitregelverk regleras hur stor del av placeringarna som får vara mot olika sektorer, exempelvis centralbanker, offentlig förvaltning och institut.

Motpartsrisiker uppstår även i bankens treasuryverksamhet när banken ingår derivatkontrakt med olika motparter. Motpartsrisiken i bankens derivatverksamhet hanteras genom att nettningsavtal uppgörs med motparter enligt ISDA (International Swaps and Derivatives Association) standard, därmed kvittas fordringar och skulder som löper under samma avtal med en och samma motpart. För att

ytterligare hantera risk ingår banken så kallade CSA (Credit Support Annex) avtal med motparter vilka reglerar ställande och mottagande av säkerheter.

De centralbanker, finansiella institut och multilaterala utvecklingsbanker som koncernen samarbetar med ska ha en god kreditvärdighet för att långsiktigt kunna stödja koncernens fortsatta utveckling samt för att minimera kreditrisken. Exponeringen mot olika motparter begränsas av ett internt limitregelverk som fastställs av styrelsen. Limiten sätts specifikt på motparten i fråga och begränsar vilken typ av avtal som får ingås efter beslut i kreditkommittén. Innan limiten fastställs analyseras motpartens finansiella nyckeltal och ansedda kreditrisk på kreditmarknaden. Koncernens aggregerade exponering mot dessa motparter rapporteras månatligen i koncernens riskrapport. Risk Control följer löpande med limitutnyttjandet i verksamheten och rapporterar avvikelser till verkställande direktör och Internrevision.

I tabell 9.12.1 nedan visas koncernens exponeringar i treasuryverksamheten fördelade enligt kapitaltäckningsregelverkets kreditkvalitetssteg som gäller för exponeringsklassen för instrumentet.

Tabellen ovan visar att den största delen av koncernens exponeringar inom treasuryverksamheten härrör från innehav av statsobligationer och placering hos centralbank. Vad avser masskuldebrev emitterade av övriga enheter består den största delen av säkerställda obligationer i den högsta ratingklassen. Inga av koncernens innehav av masskuldebrev utgörs av efterställda eller värdepapperiserade strukturer. Derivatexponeringar på andra finansiella institut uppkommer uteslutande inom ramen för hanteringen av valuta och ränterisker. Vid årsskiftet klassificerades inga utav bankens innehavda masskuldebrev som innehav för handel.

Tabell 9.12.2 nedan visar hur den samlade kreditriskexponeringen i treasuryverksamheten var fördelad regionalt vid årsskiftet. Tabellen visar att placeringarna inom balans- och likviditetsförvaltningen härrör uteslutande från enheter hemmahörande inom EES-området. Norden står vidare för 70 procent av hela exponeringen i tabell 9.12.2.

I tabell 9.12.3 till (sid. 33) visas hur koncernens samlade derivatexponeringar fördelar sig enligt risktyp och hur säkerheter används för att reducera exponeringsvärdet. Med positivt bruttovärde avses summan av kontrakt som har ett positivt marknadsvärde ur bankens synvinkel. Exponeringsvärdet har sedan beräknats i enlighet med marknadsvärderingsmetoden i artikel 274 i CRR, vilken genom

Tabell 9.12.1

Kreditriskexponeringar i Treasuryverksamheten

miljoner euro	Exponering	Andel, %
Obligationer emitterade av stater och statsgaranterade motparter	111,8	9
Placering hos centralbanker	477,1	33
Säkerställda obligationer	504,0	39
Övriga icke-säkerställda obligationer	182,7	14
Checkräkning	56,7	4
Derivat ¹	5,9	0
Totalsumma	1 338,3	

¹ Enligt för banken positiva marknadsvärden efter beaktande av nettningsavtal och säkerheter.

Tabell 9.12.2

Regionsfördelning

miljoner euro	Exponering	Andel, %
Europeiska unionen	1 185,6	88
Norden exklusive EU	108,4	8
Övriga Europa	0,0	0
Nordamerika	44,3	3
Övriga världen	0,0	0
Summa	1 338,3	

att beakta det nominella värdet tar höjd för att exponeringen vid ett eventuellt fallissemang hos motparten kan vara större än dagens marknadsvärde.

Till kapitalkravet ovan tillkommer även kapitalkrav för kreditvärderingsjusteringsrisk (CVA) för icke standardiserade derivatkontrakt som inte clearas genom en central motpart. Banken beräknar kvartalsvist bokföringsmässig kredit- och debet värderingsjusteringsrisk (CVA/DVA) för samtliga derivatkontrakt. I den mån CVA överstiger DVA

bokför banken en kostnad för kreditvärderingsjusteringsrisk i resultaträkningen. I den mån DVA överstiger CVA reduceras den tidigare bokade reserven för CVA.

Tabell 9.12.4 nedan visar hur exponeringsvärden för bankens innehav av värdepapper fördelas i kreditkvalitetssteg i exponeringsklasserna institut och säkerställda obligationer där extern rating används för att beräkna kapitalkravet.

Tabell 9.12.3

Derivatexponeringar							
miljoner euro	Nominellt belopp	Positivt bruttovärde	Exponeringsvärde (brutto)	Emottagna säkerheter ¹	Exponeringsvärde (netto)	Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav
Ränta	473,4	3,4	8,2	1,9	6,3	3,0	0,2
Valuta	2 000,2	29,3	38,8	11,4	27,3	3,7	0,3
Total	2 473,6	32,8	46,9	13,3	33,6	6,7	0,5

¹ Emottagna säkerheter består till fullo utav likvida medel deponerade på konto hos banken

Tabell 9.12.4

Exponeringsvärden som riskvägts på basen av extern kreditrating		
miljoner euro	Institutexponeringar	Säkerställda obligationer
Kreditkvalitetssteg		
1	6,8	466,6
2	154,1	6,6
3	20,0	0,0
Sovereign method	8,5	30,2
Total	189,4	503,4

10. Likviditetsrisk

Likviditetsrisk utgörs dels av refinansieringsrisk, dels av marknadslikviditetsrisk. Refinansieringsrisk är risken att inte kunna infria betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkt utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Marknadslikviditetsrisk avser risken att inte kunna realisera positioner till förväntade marknadspriser i situationer då marknaden inte är tillräckligt likvid eller inte fungerar på grund av störningar.

10.1 RISKHANTERING

Utifrån bankens risktolerans har styrelsen fastställt limiter för bankens likviditetstäckningsgrad, överlevnadshorisont samt hur stor andel emitterade säkerställda obligationer får vara i förhållande till tillgängliga säkerheter. För att hantera likviditetsrisker har banken utformat ett ramverk bestående av ett antal komponenter:

- Limiter som säkerställer att bankens riskkapit och risktolerans följs.
- Kontinuerlig uppföljning och analys av bankens framtida likviditetsbehov på såväl kort som lång sikt.
- En väldiversifierad finansieringsstruktur, ur såväl instrument som löptidsperspektiv.
- En portfölj av bostadskrediter vars kvalitet är av sådan karaktär att den upprätthåller bankens upplåning med säkerställda obligationer även i ett stressat scenario.
- En väl uppbyggd investerarbas.
- En likviditetsreserv med högkvalitativa tillgångar som säkerställer tillgång till likviditet under en längre period med begränsad tillgång till kapitalmarknadsupplåning.

Likviditetsriskerna i koncernen följs upp och analyseras centralt av Risk Control som rapporterar direkt till verkställande direktören månadsvis och kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens riskrapport. Riskrapporten skickas till Finansinspektionen månadsvis.

10.2 MÄTNING AV LIKVIDITETSRIK

Bankens balansräkning och dess förfallostruktur är en viktig parameter vid beräkning och analys av bankens likviditetsrisk. Utifrån balansräkningen prognostiseras framtida kassaflöden, som är ett viktigt verktyg för att hantera och planera bankens likviditetsrisk och upplåningsbehov.

10.3 ÖVERLEVADSHORISONT

Ett av bankens interna styrmått för likviditeten är den så kallade överlevnadshorisonten, definierad som tidsperiod med positiva ackumulerade kassaflöden. Överlevnadshorisonten visar hur länge banken klarar sig under långa perioder av stress på kapitalmarknaderna, där tillgången till ny finansiering från vanligtvis tillgängliga finansieringskällor skulle vara begränsad eller helt stängd. I denna beräkning antas en betydande del av avistainlåningen utgöra en stabil finansieringskälla.

10.3.1 Likviditetstäckningsgrad, stabil nettofinansieringskvot och core funding ratio

Som ett komplement till analysen av framtida kassaflöden använder sig banken av ett antal övriga nyckeltal såsom likviditetstäckningsgrad (LCR), stabil nettofinansieringskvot (NSFR) samt core funding ratio (fordringar på allmänheten i relation till kundinlåning och säkerställda obligationer).

Tabell 10.2.1

Återstående löptid		2019								
		Odiskonterade kontraktsevenliga kassaflöden								
miljoner euro	Betalbar på anfordran	<3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	5–10 år	>10 år	Ej löptidsfördelad	Totalt	
Tillgångar										
Kassa och fordringar hos centralbanker	489,9								489,9	
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		17,0	64,8	70,6	576,0	46,8		14,0	789,2	
Utlåning till kreditinstitut	66,1								66,1	
Utlåning till allmänheten och offentlig sektor	214,3	158,5	128,6	273,2	1 517,3	627,1	1 171,7	19,2	4 110,0	
Aktier och andelar								9,7	9,7	
Derivatinstrument		3,1	1,6		14,7	1,7			21,2	
Immateriella tillgångar								25,3	25,3	
Materiella tillgångar								32,0	32,0	
Övriga tillgångar								64,0	64,0	
Summa	770,3	178,6	195,0	343,8	2 108,1	675,7	1 171,7	164,3	5 607,5	
Skulder										
Skulder till kreditinstitut	54,7	14,7	20,8	1,5	118,4				210,0	
Skulder till allmänheten	3 294,9	47,7	8,9	12,6	3,9				3 368,0	
Emitterade skuldebrev		166,6	281,6	10,0	1 136,3			9,5	1 604,0	
Derivatinstrument		4,7	0,4		3,0	3,9			12,1	
Övriga skulder								119,0	119,0	
Eterställda skulder			8,6		8,4		19,1		36,1	
Eget kapital								258,4	258,4	
Summa	3 349,6	233,7	320,2	24,1	1 270,0	3,9	19,1	386,8	5 607,5	

Tabell 10.3.1.1

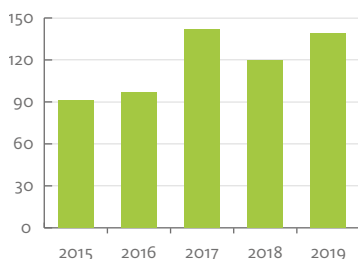
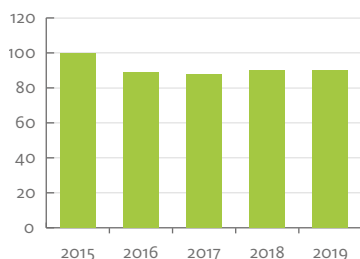
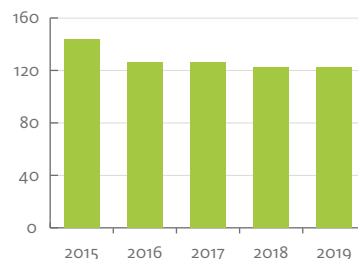
Nyckeltal likviditetsrisk	
Nyckeltal	Definition
Likviditetstäckningsgrad –LCR	Likvida tillgångar / (Kassainflöden –Kassautflöden)
Stabil nettofinansieringskvot –NSFR	Tillgänglig stabil finansiering / Krav på stabil finansiering
Core funding ratio	Fordringar på allmänheten / (depositioner från allmänheten, bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer)
Loan/Deposit ratio	Fordringar på allmänheten / Depositioner från allmänheten

Tabell 10.3.1.2

Nyckeltal likviditetsrisk	2019	2018
procent		
LCR	139	120
NSFR	115	117
Core funding ratio	90	90
Loan/Deposit ratio	122	122

Tabell 10.3.1.3

Likviditetstäckningsgrad (LCR)	2019	2018
miljoner euro		
Likvida tillgångar nivå 1	920	942
Likvida tillgångar nivå 2	93	111
Summa likvida tillgångar	1 013	1 053
Depositioner från allmänheten	810	971
Marknadsupplåning	9	29
Övriga kassautflöden	34	23
Summa kassautflöden	853	1 023
Inflöden från förfallande utlåning till icke-finansiella kunder	36	71
Övriga kassainflöden	87	76
Summa kassainflöden	123	147
Nettokassautflöde	730	876
Likviditetstäckningsgrad (LCR), %	139	120
Likviditetstäckningsgrad (LCR), % EUR	145	170
Likviditetstäckningsgrad (LCR), % SEK	75	61

Likviditetstäckningsgrad
procentCore funding ratio
procentLoan/Deposit ratio
procent

10.4 LIKVIDITETSRESERV

Syftet med likviditetsreserv är att minska bankens likviditetsrisk. I tider med begränsad eller utebliven möjlighet att låna upp pengar på den externa kapitalmarknaden ska likviditetsreserven fungera som alternativ källa till likviditet. Detta ställer krav på kvaliteten på dess innehåll. Innehållet måste vara kontanta medel placerade på konto hos centralbank eller annan välnummerad bank med god rating alternativt värdepapper med sådan kreditkvalitet att de är belåningsbara hos centralbank. För att säkerställa god kvalitet i Ålandsbankens likviditetsreserv regleras placeringarna av styrelsen. Storleken på likviditetsreserven ska vara sådan att målsatt överlevnadshorisont samt likviditetstäckningsgrad upprätthålls.

10.5 BEREDSKAPSPLAN FÖR LIKVIDITETSRIK

Ålandsbanken har en konservativ syn på likviditetsrisker. Koncernen har en beredskapsplan som innehåller en konkret handlingsplan för hantering av likviditetsrisker och omfattar tillvägagångssätt för att täcka flertal olika krissituationer.

10.6 FINANSIERINGSSTRATEGI

Ålandsbanken eftersträvar en stabil finansieringsstruktur som grundar sig på stabila depositioner från allmänheten samt säkerställda obligationer. Ålandsbanken har som långsiktig målsättning att bankens kunder genom depositioner (avistainlåning och tidsbundna depositioner) svarar för över 50 procent av finansieringen exklusive

Tabell 10.4.1

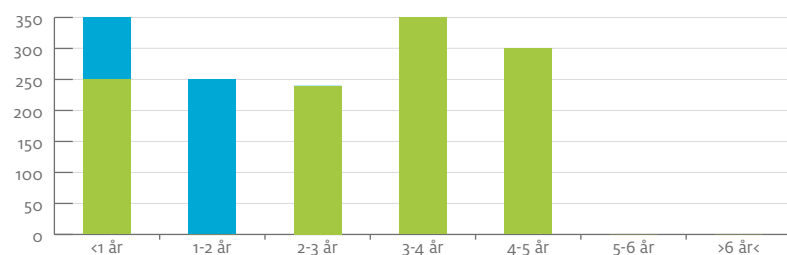
Likviditetsreserv	2019	2018
miljoner euro		
Kassa och placeringar hos centralbank	490	507
Skuldebrev emitterade av stater och offentliga organ	83	158
Säkerställda obligationer (rating lägst AA-)	495	471
Konton hos andra banker	20	36
Skuldebrev emitterade av finansiella företag	42	24
Summa	1 129	1 195
varav LCR-kvalificerande	1 014	1 053

Tabell 10.6.1

Utestående skuld säkerställd/icke-säkerställd särredovisat per valuta samt den genomsnittliga löptiden.

Utestående kapitalmarknadsupplåning	Nominellt belopp i valuta	Nominellt belopp i EUR	Snittmaturitet, år
Säkerställda obligationer			
EUR	900 000 000	900 000 000	2,9
SEK	2 500 000 000	239 307 731	2,9
Icke-säkerställda obligationer			
EUR	350 000 000	350 000 000	1,3
Bankcertifikat och depositioner			
EUR	79 950 000	79 950 000	0,3
SEK	890 000 000	85 193 552	0,2
Kortfristig kapitalmarknadsupplåning totalt		165 143 552	0,2
Kapitalmarknadsupplåning totalt		1 654 451 283	2,3

Förfallostruktur emitterade skuldebrev
miljoner euro

- Säkerställda obligationer
- Icke-säkerställda obligationer

eget kapital. Därtill har Ålandsbanken som långsiktig målsättning att den så kallade core funding ratio, definierad som fordringar på allmänheten i relation till inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten, samt emitterade säkerställda obligationer, inte ska överstiga 100 procent. Ålandsbankens utlåning skall således inte vara beroende av icke-säkerställd kapitalmarknadsupplåning eller kortsiktiga finansieringskällor för sin finansiering. Finansieringskällorna skall vara väl diversifierade och banken avser inte att vara beroende av enskilda deponenter, investerare, finansieringsinstrument eller marknadssegment.

10.6.1 Finansieringskällor

Ålandsbankens finansieringskällor utgörs förutom av eget kapital huvudsakligen av depositioner från allmänheten, säkerställda och icke-säkerställda obligationer, bankcertifikat samt kort och långfristig upplåning från kreditinstitut. Depositioner och säkerställda obligationer dominerar finansieringsstrukturen och utgör cirka 85 procent av den. Icke-säkerställd finansiering används för att styra utnyttjandegrad av säkerhetsmassan för säkerställda obligationer och för att ha en mer diversifierad finansieringsstruktur.

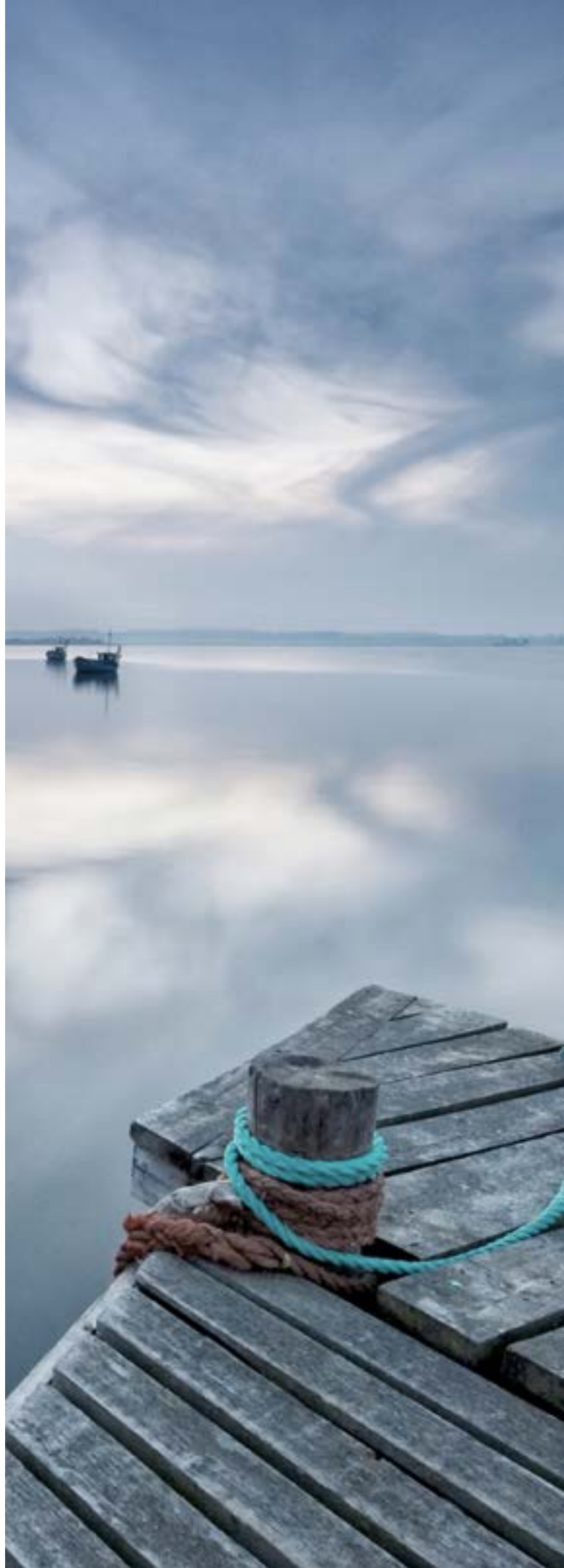
Ålandsbanken använder sig av flera olika upplåningsprogram både i euro och i svenska kronor. De viktigaste är ett inhemskt skuldprogram med ett rambelopp på 2 miljarder euro under vilket emissioner av säkerställda obligationer och icke-säkerställda obligationer sker och ett certifikatprogram i svenska kronor för emissioner av kortfristiga skuldinstrument.

I slutet av 2019 var det nominella beloppet av utestående säkerställda obligationer 1 139 miljoner euro. Under 2019 förföll 1 750 miljoner svenska kronor av säkerställda obligationer av den svenska säkerhetspoolen och 100 miljoner euro av säkerställda obligationer av den finländska säkerhetspoolen. Under 2019 emitterades 300 miljoner euro av säkerställda obligationer av den finländska säkerhetspoolen. Det nominella utestående beloppet av icke-säkerställda obligationer uppgick vid 2019 års slut till 350 miljoner euro.

Banken har i dagsläget en väldiversifierad förfallostruktur. Den genomsnittliga löptiden för bankens externa långfristiga kapitalmarknadsupplåning uppgick per den 31 december 2019 till 2,5 år. Total utestående kapitalmarknadsupplåning vid utgången av 2019 framgår av tabellen nedan.

10.6.2 Investerarbas

Bankens treasuryavdelning ansvarar för att bygga upp en stabil investerarbas som förvärvar obligationer utgivna av banken. Investerarbasen ska vara väldiversifierad med olika investerare från olika geografiska områden och olika marknader. För att uppnå detta har banken byggt relationer med skuldinvestorare och banker i Finland, Sverige och Mellaneuropa. Tillgång till kortfristig finansiering har säkerställts med avtal och arrangemang med flertalet motparter. Det målmedvetna arbetet med investerare har resulterat i god efterfrågan på bankens emitterade obligationer vilket medfört lättare tillgång till finansiering, smidigare genomförande av emissioner samt lägre finansieringskostnad.

Säkerhetspoolen Finland – Cover Pool FIN

Inkluderade tillgångar	
miljoner euro	
Lån	1 201
Fyllnadssäkerheter	121
Övriga	0
Totalt	1 322

Säkerhetstyp		
miljoner euro	Lånevolym	Lånevolym, %
Egnahemshus och lägenheter	1 198	99,8
Flerfamiljsbostäder	3	0,2
Kommersiella fastigheter		0
Jord- och skogsbruk		0
Offentlig sektor		0
Totalt	1 201	100,0 %

Nyckeltal	
Antal lån	14 087
Antal låntagare	8 744
Genomsnittlig lånevolym, tusen euro	87
Översäkerheter, nominellt, %	46,8
Vägt LTV, %	55,3
FX-risk ¹	0

¹All valutarisk är säkrad mot euro.

LTV-nivå									
miljoner euro	-10 %	10-20 %	20-30 %	30-40 %	40-50 %	50-60 %	60-70 %	70%-	Summa
Lånevolym	14	34	77	122	193	248	513	0	1 201
Lånevolym, %	1,2	2,8	6,4	10,2	16,1	20,6	42,7	0	100

Kreditens ålder						
miljoner euro	0-12 M	12-24 M	24-36 M	36-60 M	60 M-	Summa
Lånevolym	135	143	157	312	454	1 201
Lånevolym, %	11,2	11,9	13,1	26,0	37,8	100

Utestående emissioner EUR					
miljoner euro	Summa	Emissions-datum	Förfallo-datum	Kupong, %	Fast/rörlig
ISIN					
XS1238023813	250	26.05.2015	26.05.2020	0,375	Fast
XS0876678391	100	30.01.2013	30.01.2023	2,750	Fast
XS1496878742	250	29.09.2016	29.09.2023	0,000	Fast
FI4000375241	300	19.03.2019	19.03.2024	0,125	Fast

Maturitet utestående emissioner								
miljoner euro	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2029	2030-	Summa
Totalt	250	0	0	350	300	0	0	900
Totalt, %	27,8	0	0	38,9	33,3	0	0	100 %

Regional fördelning		
miljoner euro	Lånevolym	Lånevolym, %
Helsingfors region, Södra Finland	547	46
Tammerfors region, Birkaland	142	12
Åbo region, Västra Finland	182	15
Åland	242	20
Övriga	88	7
Summa	1 201	100

Kreditkvalitet betalningsförseningar				
miljoner euro	31-60 D	61-90 D	90 D-	Summa
Lånevolym	0,8	0,2	0	1
Lånevolym, %	0	0	0	0

Cover Pool FIN							
ISIN	Nominellt belopp	Settlementdag	Förfalldag	Kupong	Valuta	Belopp i EUR	Kvarstående löptid
XS1238023813	250 000 000	26.05.2015	26.05.2020	0,375	EUR	250 000 000	0,40
XS0876678391	100 000 000	30.01.2013	30.01.2023	2,75	EUR	100 000 000	3,08
XS1496878742	250 000 000	29.09.2016	29.09.2023	0,00	EUR	250 000 000	3,75
FI4000375241	300 000 000	19.03.2019	19.03.2024	0,125	EUR	300 000 000	4,22

Tabell 10.6.2.1

Säkerhetspoolen Sverige – Cover Pool SWE

Inkluderade tillgångar	
miljoner SEK	
Lån	4 002
Fyllnadssäkerheter	0
Övriga	0
Totalt	4 002

Säkerhetstyp		
miljoner SEK	Lånevolym	Lånevolym, %
Villor och bostadsrätter	4 002	100,0
Flerfamiljshus- och bostadsrättsföreningar	0	0,0
Jord- och skogsbruk	0	0,0
Offentlig sektor	0	0,0
Kommersiella fastigheter	0	0,0
Totalt	4 002	100,0

Nyckeltal	
Antal lån	1 727
Antal låntagare	1 119
Genomsnittlig lånevolym, tusen sek	2 337
Översäkerheter, nominellt, %	60,1
Vägt LTV, %	53,7
FX-risk ¹	0

¹All valutarisk är säkrad mot euro.

LTV-nivå									
miljoner SEK	-10%	10–20%	20–30%	30–40%	40–50%	50–60%	60–70%	70%–	Summa
Lånevolym	13	94	162	434	866	995	1 438	0	4 002
Lånevolym, %	0,3	2,3	4,0	10,8	21,6	24,9	35,9	0	100

Kreditens ålder						
miljoner SEK	0–12 M	12–24 M	24–36 M	36–60 M	60 M–	Summa
Lånevolym	68	146	1 254	1 602	932	4 002
Lånevolym, %	1,7	3,6	31,3	40,0	23,3	100

Utestående emissioner SEK					
miljoner SEK	Summa	Emissions-datum	Förfallo-datum	Kupong, %	Fast/rörlig
ISIN					
SE0010598474	2 500	22.11.2017	22.11.2022	0,830	Rörlig

Maturitet utestående emissioner								
miljoner SEK	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2029	2030–	Summa
Totalt	0	0	2 500	0	0	0	0	2 500
Totalt, %	0	0	100	0	0	0	0	100

Regional fördelning		
miljoner SEK	Lånevolym	Lånevolym, %
Stockholms län	2 902	73
Skåne län	423	11
Västra Götalands län	478	12
Övriga	199	5
Summa	4 002	100

Kreditkvalitet betalningsföreningar				
miljoner sek	31–60 D	61–90 D	90 D–	Summa
Lånevolym	0	8,5	0	9
Lånevolym, %	0	0	0	0

Cover Pool SWE

10.7 HYPOTEKSBANKSVERKSAMHETEN

Ålandsbanken har två separata säkerhetspooler, den finländska säkerhetspoolen Cover Pool FIN som utgörs av finländska bostadskrediter och den svenska säkerhetspoolen Cover Pool SWE som utgörs av svenska bostadskrediter.

I den finländska säkerhetspoolen ingick säkerheter på totalt 1 322 miljoner euro vid utgången av 2019. Mot säkerheter registrerade i Cover Pool FIN har banken emitterat totalt 900 miljoner euro av säkerställda obligationer. I den finländska säkerhetspoolen ingick det över säkerheter på 46,8 procent per den 31 december 2019.

I den svenska säkerhetspoolen ingick säkerheter på totalt 4 002 miljoner svenska kronor. Mot säkerheter registrerade i Cover Pool SWE har banken emitterat totalt 2 500 miljoner svenska kronor av säkerställda obligationer per den 31 december 2019. I den svenska säkerhetspoolen ingick det översäkerheter på 60,1 procent vid utgången av 2019.

Värdering av fastigheter sker i enlighet med lagen om Hypoteksbanksverksamhet 16.7.2010/688, 4 Kap §14, det vill säga i enlighet med god fastighetsvärderingssed och där så krävs med en opartisk och utomstående fastighetsvärderare.

Hypoteksbanksverksamheten i Ålandsbanken regleras av styrelsen fastställda limiter på utnyttjandegrad av säkerhetsmassan, andelen finansiering via säkerställda obligationer av finansieringsstrukturen samt andelen finansiering via säkerställda obligationer av balansomslutningen. Strukturen på bankens två säkerställda pooler per den 31 december framgår av tabellerna nedan.

10.8 RATING

Banken har kreditbetyget BBB med positiv utsikt för långfristig upplåning och kreditbetyget A-2 med positiv utsikt för kortfristig upplåning.

Utgångspunkten för Standard & Poor's kreditbetyg för en finländsk eller svensk bank är A-. Fem olika områden kan sedan höja eller sänka kreditbetyget.

1. Business position: sänker Ålandsbankens betyg med två steg, huvudsakligen på grund av att Ålandsbanken är en nischbank med koncentrationsrisk till Finland och Sverige.
2. Capital & Earnings: höjer betyget med ett steg tack vare stark soliditet och kapitaltäckning.
3. Risk Position: sänker betyget med ett steg på grund av koncentrationsrisk i kreditportföljen, huvudsakligen geografiskt till Finland och Sverige, men i viss mån även övriga koncentrationsrisker.
4. Liquidity & Funding: varken höjer eller sänker, men Ålandsbanken kommer här väl ut till följd av sin starka inlåningsbas.
5. Support: då Ålandsbanken inte bedöms vara systemviktig för Finland erhåller banken ingen betygshöjning till följd av statligt eller annat stöd.

Standard & Poor's har tilldelat Ålandsbankens säkerställda obligationer högsta möjliga betyg, AAA med stabil utsikt.

Tabell 10.8.1

Upplysningar om in-tecknade tillgångar	2019			2018		
	Intecknade tillgångar, redovisat värde	Icke in-tecknade tillgångar, redovisat värde	Tillgångar totalt, redovisat värde	Intecknade tillgångar, redovisat värde	Icke in-tecknade tillgångar, redovisat värde	Tillgångar totalt, redovisat värde
miljoner euro						
Räntebärande värdepapper	174	615	789	141	674	815
Utlåning till allmänheten	1 583	2 527	4 110	1 615	2 407	4 022
Övriga tillgångar	17	571	587	26	561	587
Tillgångar som inte är tillgängliga för in-teckning		121	121		134	134
Summa	1 774	3 834	5 607	1 782	3 776	5 558
Andel av tillgångar totalt, %	32	68	100	32	68	100

10.9 INTECKNADE TILLGÅNGAR

In-tecknade tillgångar utgörs till övervägande del av bostadskrediter som används som säkerheter för Ålandsbankens utestående emitterade säkerställda obligationer.

Storleken av de in-tecknade tillgångarna för säkerställda obligationer utgår från den nivå av översäkerheter som ratinginstitutet Standard & Poor's ställer på Ålandsbanken för att obligationerna ska tilldelas rating AAA.

Utöver bostadskrediter har Ålandsbanken för egna skulder, betalningssystem, värdepappershandel och clearing ställt säkerheter i form av statspapper och obligationer i huvudsak till centralbanker och kreditinstitut.

10.10 REGELVERK FÖR LIKVIDITETSRIK

Tillsynsmyndigheterna har fastställt regler för likviditetsrisk som omfattar såväl kortfristig som strukturell likviditet under stressade förhållanden.

Enligt måttet för likviditetstäckningsgraden (liquidity coverage ratio, LCR) ska bankerna ha likvida tillgångar av mycket hög kvalitet och som motsvarar minst nettokassautflödet i 30 dagar under stressade förhållanden, det vill säga minst 100 procent.

Det strukturella likviditetsmättet, stabil nettofinansieringskvot (net stable funding ratio, NSFR) ställer krav på att bankerna ska finansiera sina likvida tillgångar med stabil finansiering. Även NSFR-måttet skall uppgå till 100 procent.

LCR-måttet har införts stegvis under åren 2015 till 2018 medan NSFR-måttet förväntas införas år 2021.

11. Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att resultat, eget kapital eller värde minskar till följd av förändringar i priser och riskfaktorer på finansiella marknader. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutarisk och aktierisk.

11.1 RISKHANTERING

Bankens styrelse beslutar om riskkapiten och fastställer limiter för ränterisk, valutarisk och aktierisk. Bankens marknadsrisker är låga och primärt av strukturell natur och hanteras av bankens treasury-funktion. Positioner säkras i samband med att de kommer in i balansen samt löpande i enlighet med de principer som bankens styrelse beslutat om samt de processer som Treasuryfunktionen etablerat.

Marknadsrisker i koncernen följs upp och analyseras centralt av Risk Control som rapporterar direkt till verkställande direktören

månadsvis och kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens riskrapport. Riskrapporten skickas till Finansinspektionen månadsvis.

11.2 RÄNTERISK

Med ränterisk avses såväl risken för minskat räntenetto (räntenettorisk) som risken för ofördelaktiga värdeförändringar i bankens räntebärande tillgångar och skulder (värdeförändringsrisk) till följd av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk uppstår primärt på grund av att räntebärande tillgångar och skulder har olika räntebindningstider och återprissätts vid olika tidpunkter.

Banken mäter ränterisken genom känslighetsanalyser av räntenettet respektive värdet på räntebärande tillgångar och skulder i scenarier där räntekurvan stressas på olika sätt.

Tabell 11.2.1 visar räntebärande tillgångar och skulder som förfaller till ny räntesättning i respektive tidsintervall med antagandet om att avistainlåning förfaller dag ett.

11.2.1 Räntenettorisk

Räntenettorisken mäts som känsligheten i räntenettet över de kommande tolv månaderna under antagandet om en oförändrad balansräkning. Avistainlåningens räntebindningstid i modellen är satt till en dag. För debenturlån används inlösendatum. I den nuvarande modellen har banken gjort affärsmässiga antaganden om hur olika poster reagerar vid olika skiften. Räntenettorisken mäts per väsentlig valuta i enlighet med EBAs regelverk. Bankens interna limit vid skiftet -50 räntepunkter.

11.2.2 Värdeförändringsrisk

Värdeförändringsrisken mäts som känsligheten i det beräknade nuvärdet av samtliga befintliga räntebärande poster. För värdeförändringsrisk använder sig banken av två metoder för avistainlåningens räntebindningstider. För ena modellen är avistainlåningen ålagd på en dag medan avistainlåningen för den andra modellen baseras på EBAs och Basel kommitténs regelverk. Den senare modellen används för de sex nya stressscenarierna från EBAs direktiv och dessa granskas mot den nya regelverkslimiten mot bankens kärnprimärkapital. Debenturlånen hanteras här på samma sätt som för räntenettorisken. Värdeförändringsrisken mäts per väsentlig valuta i enlighet med EBAs regelverk, och en positiv värdeförändringsrisk viktas med 50 procent. Bankens interna limit mot likviditetsportföljen för skiftet +100 räntepunkter.

Tabell 11.2.2.1 visar känsligheten i räntenettet respektive känsligheten i nuvärdet på räntebärande tillgångar och skulder vid parallellförskjutning av räntekurvan uppåt och nedåt med 1 procentenhet per väsentlig valuta. Värdeförändringsrisken i tabellen avser nuvärdet av samtliga räntebärande tillgångar och skulder med avistainlåningen enligt bankens regelverksmodell.

Tabell 11.2.1

Räntebindningstider för tillgångar och skulder	2019					Totalt	
	miljoner euro	Upp till 3 mån	3-6 mån	6-12 mån	1-5 år		Över 5 år
Tillgångar							
Summa räntebärande tillgångar		3 099	594	999	829	399	5 920
Skulder							
Summa räntebärande skulder		3 877	321	27	1 043	6	5 274
Poster utanför balansräkningen		-947	323	-1	668	-38	4
Skillnad mellan tillgångar och skulder		-1 725	595	971	454	354	650
<i>Skillnad mellan tillgångar och skulder 2018</i>		-1 507	524	862	328	27	235

Tabell 11.2.2.1

Parallellförskjutning av räntekurvan	2019		
	miljoner euro	Räntepunkter	
		+100	-100
Räntenettorisk		9,5	6,1
EUR		3,5	6,6
SEK		5,9	-0,4
Värdeförändringsrisk		23,2	51,7
EUR		21,1	27,9
SEK		1,5	24,3

11.3 VALUTARISK

Med valutarisk avses risken för negativt resultat till följd av förändringar i kurser för valutor som banken är exponerad mot.

Bankens verksamhet sker huvudsakligen i de två basvalutorna euro och svenska kronor. En begränsad del av ut- och inlåningen sker dock i andra valutor, vilket skapar en viss valutarisk. Valutarisken hanteras framför allt med matchning men i det fall det återstår en valutarisk vid slutet av dagen så valutabalansjusterar banken valutarisken. Vid årsskiftet var bankens valutaexponering 0,8 miljoner euro (0,7 miljoner euro 2018). Banken använder sig också av ett statistiskt mått på risken i koncernens valutabalans. Med en VaR-analys om 95 procent konfidenstervall och en månads prognoshorisont erhålls en känslighet om cirka -11 tusen euro, att jämföras med 0,8 miljoner ovan.

Koncernens strukturella valutarisk i svenska kronor uppstår då redovisning upprättas i euro medan de svenska filialernas funktio-

nella redovisningsvaluta är svenska kronor. Den strukturella valuta-risikexponeringen består av upparbetade vinster/förluster i filialen samt filialens dotationskapital i svenska kronor. Den strukturella valutarisken är inte längre säkrad med valutaterminer.

11.4 AKTIERISK

Aktierisk är risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Då banken inte bedriver någon handel med aktier för egen räkning är aktierisken mycket begränsad. Banken är också exponerad mot aktierisk genom strategiska samt övriga innehav. Bankens strategiska och övriga aktieinnehav hantearas, mot bakgrund av dess syfte och karaktär, genom separata beslut av styrelsen för strategiska innehav och av verkställande direktören för övriga aktieinnehav. Tabell 11.4.1 visar bankens strategiska samt övriga innehav.

Tabell 11.4.1

Strategiska innehav	2019	2018
miljoner euro		
Strategiska samarbetspartners	8,9	2,1
Totalt	8,9	2,1

Övriga innehav	2019	2018
miljoner euro		
Samhällsstödjande portfölj	0,3	0,3
Administrativa depåer	0,4	0,3
Anslutningsavgifter	0,2	0,1
Totalt	0,8	0,7

12. Operativ risk

Med operativ risk avses risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller bristfälliga interna processer, mänskliga fel, systemfel eller externa händelser. Legala risker inkluderas i operativa risker.

Operativa risker förekommer i all verksamhet, det viktiga är att risktagandet är medvetet och lämpliga åtgärder vidtas då risker som identifieras är för stora. Vilken risknivå som anses vara optimal ska fastställas av styrelsen och utgör bankens riskaptit.

12.1 RISKHANTERING

Målsättningen med riskhanteringen är att säkerställa att de väsentliga operativa riskerna i verksamheten identifieras och hanteras på en tillräcklig nivå i förhållande till verksamhetens art och omfattning. Adekvata rutiner för dataskydd och informationssäkerhet ska vara på plats och vidareutvecklas utifrån aktuell hotbild. Sannolikheten för oförutsedda betydande förluster eller hot mot anseendet ska minimeras och ledningen samt styrelsen informeras regelbundet om operativa risker i verksamheten. Adekvat hantering av operativa risker är viktig för att säkra tilliten till bankens verksamhet inte minst från kundens synvinkel.

Operativa risker & Säkerhet ansvarar för andra försvarslinjens analys av koncernens operativa risker samt för rapportering av dessa. Även tredje försvarslinjen analyserar koncernens risker, inklusive operativa risker. För att få en komplett lägesbild av koncernens risker ska riskkartläggningar och analyser från samtliga tre (3) försvarslinjer samordnas.

Interna utbildningar är en viktig del av stödet för hanteringen av operativa risker. Processen för godkännande av nya produkter och tjänster (NPAP) är en central riskhanteringsprocess och där fungerar Operativa risker & Säkerhet som stöd och kravställare. Till funktionen hör även uppdatering av en stor andel av det interna regelverk som gäller hantering av operativa risker.

Koncernen har beredskapsplaner för undantagsförhållanden samt kontinuitetsplaner för samtliga centrala affärsenheter för att upprätthålla verksamheten och begränsa förluster och skador i händelse av olika störningar i verksamheten.

På koncernnivå har försäkringar tecknats för styrelse- och ledningsansvar (Directors & Officers), verksamhetsansvar (Professional Liability) och mot brottsliga handlingar (Crime). Bolagen i koncernen har utöver dessa försäkringar tecknat bolagsspecifika försäkringar.

12.2 KARTLÄGGNING AV OPERATIVA RISKER

Operativa risker i koncernen kartläggs årligen av verksamheten i första försvarslinjen genom självutvärdering. Det finns även andra riskkartläggningar så som informationssäkerhetsriskbedömning och Compliance årliga riskanalys gällande regelefterlevnad. De väsentligaste riskerna lyfts till ledning och styrelse. Därutöver görs AML-CFT riskanalys inom banken minst årligen som på motsvarande sätt rapporteras till ledning och styrelse.

Vid självutvärderingen bedöms sannolikheten för och konsekvenserna av de operativa riskerna. Risker som identifierats i den årliga självutvärderingen och värderats som risker på hög eller oacceptabel

nivå, ska behandlas av Koncernens ledningsgrupp för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas i syfte att inte överskrida Riskkaptiten.

Operativa risker & Säkerhet samt Compliance analyserar riskerna utgående från de självutvärderingar och riskkartläggningar som genomförts i organisationen, följer upp och rapporterar resultaten till ledningen.

Vid projektarbete tillämpas NPAP-processen och en viktig del av denna process är riskkartläggning som ska säkerställa att omedvetet risktagande undviks och att väsentliga förändringar i verksamhet, produkter och tjänster är säkra och fungerande.

12.3 VÄSENTLIGA OPERATIVA RISKER

Operativa riskområden som identifierats och bedömts som väsentliga och därmed kan få större effekt på verksamheten eller kan leda till större förluster eller skador presenteras nedan.

12.3.1 Risker i placeringsrådgivningsprocessen, dess system samt systemimplementering

De krav som ställs på rådgivningsprocessen i bl.a. externt regelverk för med sig ökat behov av IT-system som stödjer denna komplexa process. Från operativ risksynvinkel betyder mer komplexa processer med manuella arbetsskeden ökad risk. För att minska risker är systemutveckling och tillräckliga kontroller viktiga.

12.3.2 Risken för bedrägerier och misstänkta transaktioner

Detta riskområde handlar om de externa hotbilder som blir allt starkare i finansbranschens omvärld. Allt mer av kriminell verksamhet sker på internet och drabbar ofta kunder men kan även vara riktat direkt mot bankerna. Det kan handla om t.ex. kortbedrägerier, falska fakturor eller investeringsbedrägerier. Enorma antal transaktioner flödar dagligen genom bankerna och det medför ökad risk även för misstänkta transaktioner.

För att hantera denna hotbild görs olika utbildningsinsatser för att öka medvetenheten på området. Det finns också dedikerade medarbetare inom andra försvarslinjen som arbetar med att stödja organisationen med hantering av operativa risker. På första försvarslinjen finns GRC-tjänsten (governance, risk management and compliance) med fokus på AML-CFT ärenden etablerad.

12.3.3 Risken för stort nyckelpersonsberoende

Kompetens och erfarenhet är viktiga för alla företag. I finansbranschen som blir allt mer komplex och reglerad finns många personer med nyckelkompetens. Därför är det relevant att lyfta denna operativa risk. Genom att ha en flexibel kultur med frihet under ansvar som ledord finns utrymme för medarbetare att utmanas och utvecklas.

12.3.4 Risker kring utveckling av nya produkter och tjänster

Banken är en liten aktör inom finansbranschen med fokus på utveckling, därmed är risker kring utveckling samt risker kring outsourcing viktiga att lyfta fram. Genom att följa bankens projektmodell minskar ovanstående risker eftersom strukturen innebär att det finns kontroller för att säkerställa att beslut fattas på rätt nivå och dokumenteras, samt att riskerna kartläggs och åtgärdas i enlighet med vald riskkaptit.

12.3.5 Regelefterlevnadsrisker

Risker som hänför sig till regelefterlevnad är ytterst väsentliga. Det finns ett stort antal regelverk som ställer omfattande krav på bankernas verksamheter så som motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism (AML-CFT), GDPR och Mifid2. Riskanalyser som beskrivs i kapitel 7.3 ligger också som grund till de åtgärder som vidtas av banken för att åtgärda identifierade regelefterlevnadsrisker.

12.4 INCIDENTRAPPORTERING

Incidentrapportering är en riskindikator och hjälper till vid kartläggningen av aktuella risker. Varje medarbetare som upptäcker en avvikelser ska registrera den varefter incidenten ska hanteras av riskägare i första försvarslinjen. Operativa risker & Säkerhet administrerar incidenterna och stöder vid behov första försvarslinjen i hanteringen samt sammanställer rapport om incidentläget till ledningen och styrelsen.

Appendix

Avstämning mellan balansräkning och kapitalbas		2019	2018	
miljoner euro				Radhänvisning i kapitalbas
Tillgångar				
Immateriella tillgångar		25,3	21,6	
varav goodwill och andra immateriella tillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)		-25,0	-21,0	8
Latenta skattefordringar		5,1	5,4	
varav beror på framtida lönsamhet undantaget sådana som uppstår till följd av temporära skillnader		0,0	0,0	10
Förmånsbestämda pensionstillgångar		0,0	0,0	
varav förmånsbestämda pensionstillgångar (utöver relaterade förpliktelser, netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)		0,0	0,0	15
Skulder				
Latenta skatteskulder		34,1	27,9	
varav beror på framtida lönsamhet undantaget sådana som uppstår till följd av temporära skillnader				10
Förmånsbestämda pensionsförpliktelser		8,8	5,6	
varav förmånsbestämda pensionstillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)				15
Efterställda skulder		36,1	46,9	
varav primärkapitaltillskottsinstrument och tillhörande överkursfonder				30
varav kvalificerade poster som avses i artikel 484 (4)				33 och 47
varav direkta och indirekta egna innehav av bankens primärkapitaltillskottsinstrument				37
varav supplementärkapitalinstrument och tillhörande överkursfonder		36,2	37,5	46
varav kvalificerade poster som avses i artikel 484 (5)				47
varav direkta och indirekta egna innehav av bankens supplementärkapitaltillskottsinstrument		0,0	0,0	52
Eget kapital				
Aktiekapital		42,0	42,0	1
varav aktiekapital (netto efter avdrag för direkta och indirekta innehav av egna aktier)		42,0	42,0	1 och 16
Överkursfond		32,7	32,7	
varav kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder		32,7	32,7	1
Övriga fonder		52,5	52,2	
varav reservfond		25,1	25,1	1
varav fond för fritt eget kapital		27,4	27,1	1
Övriga reserver		1,7	-0,6	
varav övrigt totalresultat		1,7	-0,6	3
varav reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessakringar		0,0	0,0	11
Balanserade vinstmedel		129,3	116,0	
varav räkenskapsperiodens resultat		26,3	22,9	5 a
varav balanserade vinstmedel		103,0	93,1	2

Upplysningar om kapitalbas		2019	2018	
miljoner euro				Förordning (EU)nr 575/2013 Artikelhänvisning
Kärnprimärkapital: Instrument och reserver				
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	127,3	126,9	26.1, 27,28,29
	varav aktiekapital	42,0	42,0	EBA-förteckningen 26.3
	varav överkursfond	32,7	32,7	EBA-förteckningen 26.3
	varav övriga fonder	52,5	52,2	EBA-förteckningen 26.3
2	Ej utdelade vinstmedel	103,0	93,1	26.1 c
3	Ackumulerat övrigt totalresultat (och andra reserver)	1,7	-0,6	26.1
3a	Reserveringar för allmänna risker i bankrörelse			26.1 f
4	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.3 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från kärnprimärkapitalet			486.2
5	Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)	0,0	0,0	84
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	10,8	12,1	26.2
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	242,8	231,5	Summa raderna 1–5a

	2019	2018	
Kärnprimärkapital: Lagstiftningsjusteringar			
7			
Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-0,6	-0,6	24, 105
8			
Immateriella tillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-25,0	-21,0	36.1 b, 37
9			
Tomt fält i EU			
10			
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter avdrag för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	0,0	0,0	36.1 c, 38
11			
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	0,0	0,0	33.1 a
12			
Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-5,7	-5,5	36.1 d, 40, 159
13			
Eventuell ökning i eget kapital till följd av värdepapperiserade tillgångar (negativt belopp)			32.1
14			
Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditrisk	0,0		33.1 b
15			
Förmånsbestämda pensionsplaner	0,0	0,0	36.1 e, 41
16			
Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument	0,0	0,0	36.1 f, 42
17			
Direkt, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)			36.1 g, 44
18			
Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			36.1 h, 43, 45, 46, 49.2, 49.3, 79
19			
Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			36.1 i, 43, 45, 47, 48.1 b, 49.1-49.3, 79
20			
Tomt fält i EU			
20a			
Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet avdrag			36.1 k
20b			
varav kvalificerade innehav utanför den finansiella sektorn (negativt belopp)			36.1 k ii, 243.1 b, 244.1 b, 258
20c			
varav värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)			36.1 k ii, 243.1 b, 244.1 b, 258
20d			
varav transaktioner utan samtidig motprestation (negativt belopp)			36.1 k iii, 379.3
21			
Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter avdrag för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)			36.1 c, 38
22			
Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15 % (negativt belopp)			48.1
23			
varav institutets direkta och indirekta innehav i kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna			36.1 i, 48.1 b
24			
Tomt fält i EU			
25			
varav uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader			36.1 c, 38, 48.1 a
25a			
Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)			36.1 a
25b			
Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)			36.1 l
27			
Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)			36.1 j
28			
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-31,3	-27,1	Summa raderna 7-20a, 21, 22 och 25a-27
29			
Kärnprimärkapital	211,5	204,4	Rad 6 minus rad 28

		2019	2018	
Primärkapitaltillskott: instrument				
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder			51, 52
31	<i>varav klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder</i>			
32	<i>varav klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder</i>			
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet			486,3
34	Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott (inbegripet minoritetsintressen som inte tas med i rad 5) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part			85, 86
35	<i>varav instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning</i>			486,3
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	0,0	0,0	Summa av raderna 30, 33 och 34
Primärkapitaltillskott: Lagstiftningsjusteringar				
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav i egna primärkapitaltillskotts-instrument (negativt belopp)			52.1 b, 56 a, 57
38	Direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskotts-instrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)			56 b, 58
39	Direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskotts-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			56 c, 59, 60, 79
40	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskotts-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			56 d, 59, 79
41	Tomt fält i EU			
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)			56 e
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	0,0	0,0	Summa raderna 37–42
44	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	0,0	0,0	Rad 36 minus rad 43
45	Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	211,5	204,4	Summa av raderna 29 och 44
Supplementärkapital: Instrument och avsättningar				
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	36,2	37,5	62, 63
47	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet			486,4
48	Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskotts-instrument som inte tas med i raderna 5 eller 34) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part			87, 88
49	<i>varav instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning</i>			486,4
50	Kreditriskjusteringar	1,7	0,4	62 c och d
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	37,9	37,9	
Supplementärkapital: Lagstiftningsjusteringar				
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapital-instrument och efterställda lån (negativt belopp)	0,0	0,0	63 b i, 66 a, 67
53	Innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			66 b, 68
54	Direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			66 c, 69, 70, 79
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument			66 d, 69, 79
56	Tomt fält i EU			
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	0,0	0,0	Summa raderna 52–56
58	Supplementärkapital	37,9	37,9	Rad 51 minus rad 57
59	Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	249,4	242,4	Summa av raderna 45 och 58
60	Totala riskvägda tillgångar	1 583,1	1 577,6	

	2019	2018	
Kapitalrelationer och buffertar			
61	Kärnprimärkapital, (som procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	13,4	13,0 92.2 a
62	Primärkapital, (som procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	13,4	13,0 92.2 b
63	Totalt kapital (som andel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	15,8	15,4 92.2 c
64	Institutspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a) plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut uttryckt som en procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	10,7	8,0 128, 129, 130, 131, 133 Kapitalkravsdirektivet
65	varav krav på kapitalkonserveringsbuffert, %	2,5	2,5
66	varav krav på kontracyklisk kapitalbuffert, %	1,2	1,0
67a	varav buffert för globalt systemviktiga institut eller för annat systemviktigt institut, %	1,0	
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	8,9	8,5 128 Kapitalkravsdirektivet
Belopp under tröskelvärdena för avdrag (före fastställande av riskvikt)			
72	Direkta och indirekta innehav i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)		36.1 h, 46, 45, 56 c, 59, 60, 66 c, 69, 70
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)		36.1 i, 45, 48
74	Tomt fält i EU		
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter avdrag för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)		36.1 c, 38, 48
Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet			
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)		0,0 62
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden		9,3 62
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpning av taket)	1,7	0,4 62
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	3,1	3,2 62
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2014 och den 1 januari 2022)			
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang		484.3, 486.2 och 486.5
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen av förfallodagar)		484.3, 486.2 och 486.5
82	Nuvarande tak för kärnprimärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang		484.4, 486.3 och 486.5
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)		484.4, 486.3 och 486.5
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang		484.5, 486.4 och 486.5
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)		484.5, 486.4 och 486.5

Kapitalinstrumentens viktigaste delar – Kärnprimärkapitalinstrument

1	Emittent	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp
2	Unik identifieringskod	FI0009001127	FI0009000103
3	Reglerande lagar för instrumentet	Finsk lag	Finsk lag
	Rättslig behandling		
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Kärnprimärkapital	Kärnprimärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Kärnprimärkapital	Kärnprimärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå) /individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp	Aktiekapital i enlighet med CRR 575/2013 art. 28	Aktiekapital i enlighet med CRR 575/2013 art. 28
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital	28,9 miljoner euro	13,1 miljoner euro
9	Instrumentets nominella belopp	28,9 miljoner euro	13,1 miljoner euro
9a	Emissionspris	N/A	N/A
9b	Inlösenpris	N/A	N/A
10	Redovisningsklassificering	Aktieägarkapital	Aktieägarkapital
11	Ursprungligt emissionsdatum	N/A	N/A
12	Eviga eller tidsbestämda	Eviga	Eviga
13	Ursprunglig förfalldag	Ingen förfalldag	Ingen förfalldag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Nej	Nej
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	N/A	N/A
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	N/A	N/A
	Kuponger/utdelningar		
17	Fast eller rörlig utdelning/kupong	N/A	N/A
18	Kuponränta och eventuellt tillhörande index	N/A	N/A
19	Förekomst av utdelningsstopp	N/A	N/A
20a	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
20b	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
21	Förekomst av step-up eller annat incitament för återlösen	N/A	N/A
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	N/A	N/A
23	Konvertibla eller icke-konvertibla	N/A	N/A
24	Om konvertibla, konverteringstrigger(s)	N/A	N/A
25	Om konvertibla, helt eller delvis	N/A	N/A
26	Om konvertibla, omräkningskurs	N/A	N/A
27	Om konvertibla, obligatorisk eller frivillig konvertering	N/A	N/A
28	Om konvertibla, typ av instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A
29	Om konvertibla, emittent för det instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A
30	Nedskrivningsdelar	N/A	N/A
31	Om nedskrivning, nedskrivningstrigger(s)	N/A	N/A
32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis	N/A	N/A
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	N/A	N/A
34	Om nedskrivningen är tillfällig, uppskrivningsmekanism	N/A	N/A
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation, instrument näst i tur	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument
36	Delar av övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Nej
37	Om ja, delar som inte uppfyller kraven	N/A	N/A

N/A = Frågan är inte tillämplig för instrumentet

Kapitalinstrumentens viktigaste delar – Supplementärkapitalinstrument

	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp
1 Emittent	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp
2 Unik identifieringskod	F14000153747	F14000210299	F14000266580	SE0011116037
3 Reglerande lagar för instrumentet	Finsk lag	Finsk lag	Finsk lag	Finsk lag
Rättslig behandling				
4 Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument
5 Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument	Supplementärkapitalinstrument
6 Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå) /individuell och grupp (undergruppsnivå)	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7 Instrumenttyp	Supplementärkapitalinstrument enligt CRR 575/2013 art. 63	Supplementärkapitalinstrument enligt CRR 575/2013 art. 63	Supplementärkapitalinstrument enligt CRR 575/2013 art. 63	Supplementärkapitalinstrument enligt CRR 575/2013 art. 63
8 Belopp som redovisas i lagstadgat kapital	8,6 miljoner euro	6,2 miljoner euro	2,3 miljoner euro	19,5 miljoner euro
9 Instrumentets nominella belopp	8,6 miljoner euro	6,2 miljoner euro	2,3 miljoner euro	200 milj, sek/ 19,5 milj. euro
9a Emissionspris	100 %	100 %	100 %	100 %
9b Inlösenpris	100 % av nominellt belopp	100 % av nominellt belopp	100 % av nominellt belopp	100 % av nominellt belopp
10 Redovisningsklassificering	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde
11 Ursprungligt emissionsdatum	25.5.2015	13.6.2016	19.6.2017	15.5.2018
12 Eviga eller tidsbestämda	Tidsbestämda	Tidsbestämda	Tidsbestämda	Tidsbestämda
13 Ursprunglig förfallodag	25.5.2035	12.8.2036	18.8.2037	15.5.2038
14 Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	Ja	Ja
15 Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	44008	12.8.2021	18.8.2022	15.5.2023
16 Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	Årligen på räntebetalningsdagen efter första inlösendatum	Årligen på räntebetalningsdagen efter första inlösendatum	Årligen på räntebetalningsdagen efter första inlösendatum	Årligen på räntebetalningsdagen efter första inlösendatum
Kuponger/utdelningar				
17 Fast eller rörlig utdelning/kupong	Fast	Fast	Fast	Rörlig
18 Kupongränta och eventuellt tillhörande index	3,75 %	3,75 %	3,75 %	Stibor 3M +2,40 %
19 Förekomst av utdelningsstopp	N/A	N/A	N/A	N/A
20a Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
20b Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt	Obligatoriskt
21 Förekomst av step-up eller annat incitament för återlösen	Nej	Nej	Nej	Nej
22 Icke-kumulativa eller kumulativa	N/A	N/A	N/A	N/A
23 Konvertibla eller icke-konvertibla	Icke-konvertibla	Icke-konvertibla	Icke-konvertibla	Icke-konvertibla
24 Om konvertibla, konverteringstrigger(s)	N/A	N/A	N/A	N/A
25 Om konvertibla, helt eller delvis	N/A	N/A	N/A	N/A
26 Om konvertibla, omräkningskurs	N/A	N/A	N/A	N/A
27 Om konvertibla, obligatorisk eller frivillig konvertering	N/A	N/A	N/A	N/A
28 Om konvertibla, typ av instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A	N/A	N/A
29 Om konvertibla, emittent för det instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A	N/A	N/A
30 Nedskrivningsdelar	Ja	Ja	Ja	Ja
31 Om nedskrivning, nedskrivningstrigger(s)	Om Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation understiger 7 procent	Om Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation understiger 7 procent	Om Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation understiger 7 procent	Om Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation understiger 7 procent
32 Om nedskrivning, fullständig eller delvis	25 %	50 %	50 %	50 %
33 Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	Permanent	Permanent	Permanent	Permanent
34 Om nedskrivningen är tillfällig, uppskrivningsmekanism	N/A	N/A	N/A	N/A
35 Position i prioriteringshierarkin för likvidation, instrument näst i tur	Seniora skulder	Seniora skulder	Seniora skulder	Seniora skulder
36 Delar av övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Nej	Nej	Nej
37 Om ja, delar som inte uppfyller kraven	N/A	N/A	N/A	N/A

N/A = Frågan är inte tillämplig för instrumentet

Bruttosoliditetsgrad		2019	2018
miljoner euro			
Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och bruttosoliditetsgradens exponeringar			
1	Sammanlagda tillgångar enligt offentliga finansiella redovisningar	5 607,3	5 556,4
2	Justering för enheter som har konsoliderats för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolidering under tillsyn		
3	(Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen men som undantas från bruttosoliditetsgradens exponeringsmått i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013)		
4	Justeringar för derivatinstrument	2,2	9,0
5	Justeringar för transaktioner för värdepappersfinansiering (SFT)		
6	Justering för poster utanför balansräkningen (d.v.s. konvertering till kreditbelopp som motsvarar exponeringar utanför balansräkningen)	82,0	97,0
EU-6a	(Justering för undantagna exponeringar inom gruppen som inte inkluderas i bruttosoliditetsgradens totala exponeringsmått i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013)		
EU-6b	(Justering för undantagna exponeringar inom gruppen som inte inkluderas i bruttosoliditetsgradens totala exponeringsmått i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013)		
7	Andra justeringar	-28,1	-26,5
8	Bruttosoliditetsgradens totala exponeringsmått	5 663,4	5 635,9
Bruttosoliditetsgrad enligt gemensamt offentliggörande			
Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och SFT)			
1	Poster i balansräkningen (med undantag för derivat, SFT och förvaltningstillgångar, men inklusive säkerhet)	5 585,9	5 541,0
2	(Belopp för tillgångar som dras av vid fastställandet av kärnprimärkapital)	-28,1	-26,5
3	Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, SFT och förvaltningstillgångar)	5 557,8	5 514,6
Exponeringar i derivatkontrakt			
4	Återanskaffningskostnad som sammanhänger med samtliga derivattransaktioner (dvs. netto av den medräkningsbara kontantvariationsmarginalen)	21,2	15,3
5	Tilläggsbelopp för potentiell framtida exponering som sammanhänger med samtliga derivattransaktioner (marknadsvärdering)	13,4	9,8
EU-5a	Exponering fastställd enligt ursprungligt åtagande-metoden		
6	Gross-up för derivatsäkerhet som dragits av från tillgångarna i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen		
7	(Avdrag för fordringstillgångar för kontantvariationsmarginal i derivattransaktioner)	-11,1	-0,8
8	(Undantagen central motpartsdel av handlexponeringar som clearats av den motparten)		
9	Justerat effektivt teoretiskt belopp i skriftliga kreditderivat		
10	(Justerade effektiva teoretiska kvittningar och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat)		
11	Sammanlagda derivatexponeringar (summan av rad 4-10)	23,6	24,4
Exponeringar i SFT			
12	Bruttotillgångar i SFT (utan godkännande av nettning) efter justering för försäljningstransaktioner		
13	(Nettade belopp för kontantskulder och kontantfordringar av bruttotillgångar i SFT)		
14	Motpartens kreditriskexponering för tillgångar i SFT		
EU-14a	Undantag för transaktioner för värdepappersisering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artikel 429b.4 och artikel 222 i förordning (EU) nr 575/2013		
15	Exponeringar när institutet agerar ombud		
EU-15a	(Undantagen motpartsdel av SFT-exponeringar som clearats av motparten)		
16	Sammanlagda SFT-exponeringar (summan av rad 12-15a)	0,0	0,0

		2019	2018
	Övriga exponeringar utanför balansräkningen		
17	Exponeringar utanför balansräkningen i effektiva teoretiska belopp	443,8	493,2
18	(Justeringar för konvertering till kreditkvaliteter)	-361,8	-396,2
19	Andra exponeringar utanför balansräkningen (summan av rad 17 och 18)	82,0	97,0
	Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.7 och 429.14 (i och utanför balansräkningen)		
EU-19a	(Exponeringar inom gruppen (på individuell nivå) som undantas i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))		
EU-19b	(Exponeringar undantagna i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))		
	Kapital och totala exponeringar		
20	Primärkapital	211,5	204,4
21	Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgraden (summan av rad 3, 11, 16, 19, EU-19a och EU-19b)	5 663,4	5 635,9
22	Bruttosoliditet	3,7	3,6

Upplysningar om övergångsregeln för IFRS 9 enligt CRR artikel 473a		2019
miljoner euro		
	Tillgängligt kapital (belopp)	
1	Kärnprimärkapital	211,5
2	Kärnprimärkapital om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade riskförluster inte tillämpats	210,9
3	Primärkapital	211,5
4	Primärkapital om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade riskförluster inte tillämpats	210,9
5	Totalt kapital	249,4
6	Totalt kapital om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats	248,8
	Riskvägda tillgångar (belopp)	
7	Totala riskvägda tillgångar	1 583,1
8	Totala riskvägda tillgångar om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats	1 583,2
	Kapitalkvoter	
9	Kärnprimärkapital (i procent av riskexponeringsbeloppet)	13,4
10	Kärnprimärkapital (i procent av riskexponeringsbeloppet) om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats	13,3
11	Primärkapital (i procent av riskexponeringsbeloppet)	13,4
12	Primärkapital (i procent av riskexponeringsbeloppet) om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats	13,3
13	Totalt kapital (i procent av riskexponeringsbeloppet)	15,8
14	Totalt kapital (i procent av riskexponeringsbeloppet) om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats	15,7
	Bruttosoliditetsgrad	
15	Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad	5 663,4
16	Bruttosoliditetsgrad, %	3,7
17	Bruttosoliditetsgrad om övergångsbestämmelser för IFRS 9 eller analoga förväntade kreditförluster inte tillämpats, %	3,7

Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd

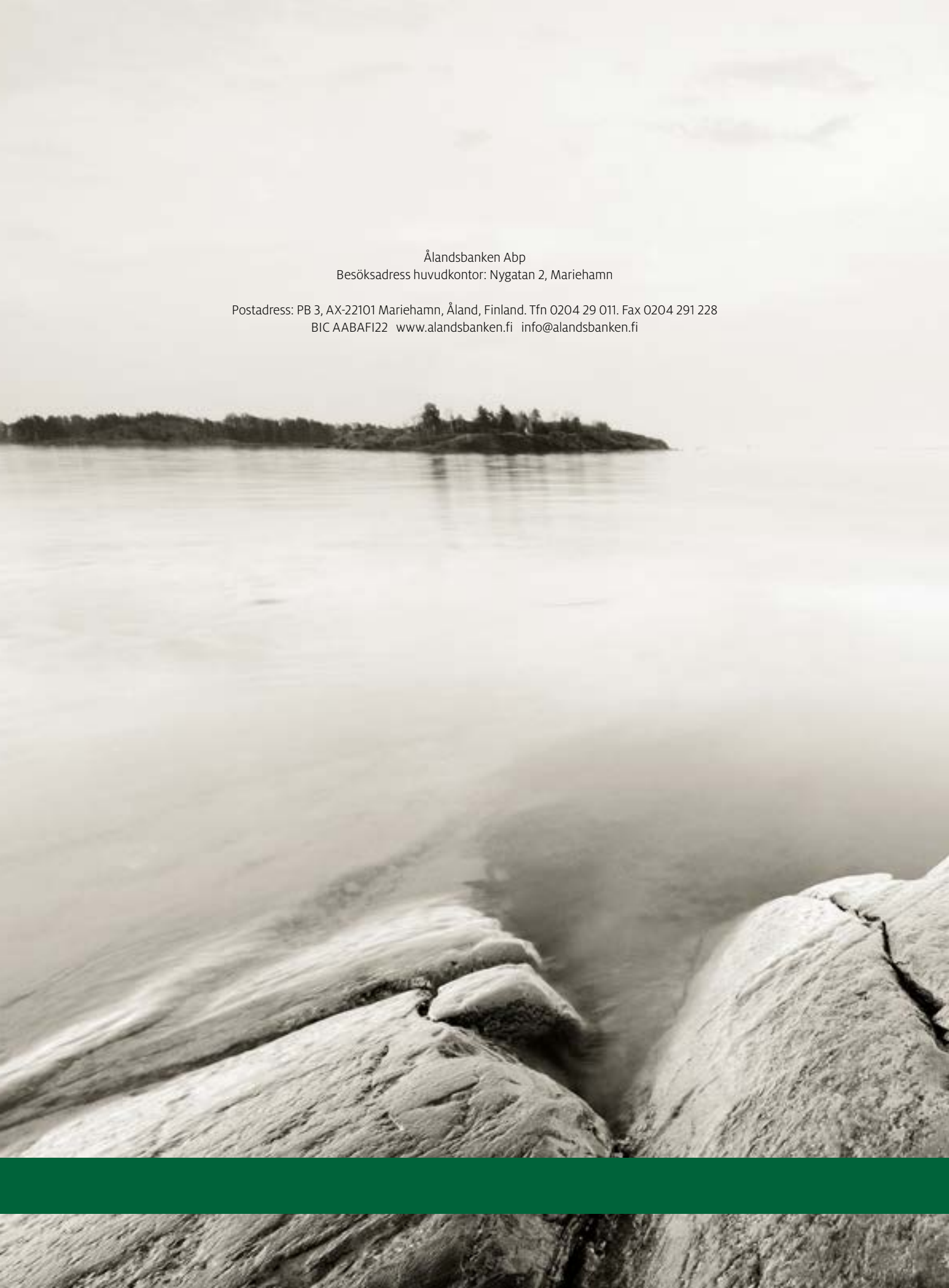
tusen euro	Bruttovärde/nominellt värde av exponeringar				Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		Säkerheter och mottagna finansiella garantier för exponeringar med anstånd	
	Presterande med anstånd	Nödlidande med anstånd			För presterande exponeringar med anstånd	För nödlidande exponeringar med anstånd	Varav säkerheter och mottagna finansiella garantier för nödlidande exponeringar med anståndsåtgärder	
		Varav fallerade	Varav osäkra					
Lån och förskott	23 069	2 118	1 061	2 118	-79	-141	1 871	9
Centralbanker	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlig sektor	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0	0
Andra finansiella företag	18 628	0	0	0	-58	0	0	0
Icke-finansiella företag	4 441	2 118	1 061	2 118	-21	-141	0	0
Hushåll	0	0	0	0	0	0	1 871	9
Räntebärande värdepapper	0	0	0	0	0	0	0	0
Givna lånelöften	302	0			0	0		
Summa	23 371	2 118	1 061	2 118	-79	-141	1 871	9

Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning

tusen euro	Bruttovärde/nominellt värde											
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar								
		Har inte förfallit eller har förfallit ≤30 dagar	Har förfallit >30 dagar ≤90 dagar	Förmodas inte bli betalda som inte är förfallna eller förfallna ≤90 dagar	Har förfallit >90 dagar ≤180 dagar	Har förfallit >180 dagar ≤1 år	Har förfallit >1 år ≤2 år	Har förfallit >2 år ≤5 år	Har förfallit >5 år ≤7 år	Har förfallit >7 år	Varav fallerade	
Lån och förskott	4 404 885	4 398 444	6 441	2 118	1 059	970	0	0	89	0	0	1 061
Centralbanker	237 089	237 089	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlig sektor	375	375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitut	64 281	64 281	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andra finansiella företag	7 426	7 420	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Icke-finansiella företag varav små och medelstora företag (SMF)	1 117 795	1 117 647	148	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hushåll	2 977 920	2 971 632	6 288	2 118	1 059	970	0	0	89	0	0	1 061
Räntebärande värdepapper	792 373	792 373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centralbanker	0	0										
Offentlig sektor	70 783	70 783										
Kreditinstitut	441 783	441 783										
Andra finansiella företag	279 808	279 808										
Icke-finansiella företag	0	0										
Exponeringar utanför balansräkningen	443 735			0	0	0	0	0	0			0
Centralbanker	0			0	0	0	0	0	0			0
Offentlig sektor	4 091			0	0	0	0	0	0			0
Kreditinstitut	11			0	0	0	0	0	0			0
Andra finansiella företag	60 774			0	0	0	0	0	0			0
Icke-finansiella företag	172 369			0	0	0	0	0	0			0
Hushåll	206 490			0	0	0	0	0	0			0
Summa	5 640 994	5 190 818	6 441	2 118	1 059	970	0	0	89	0	0	1 061

Presterande och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar

tusen euro	Presterande exponeringar			Nödlidande exponeringar			För nödlidande exponeringar						Säkerheter och mottagna finansiella garantier				
	Bruttovärde/nominellt värde			Nödlidande exponeringar			För presterande exponeringar						För nödlidande exponeringar		För nödlidande exponeringar		
	Varav stadie 1	Varav stadie 2	Varav stadie 3	Varav stadie 2	Varav stadie 2	Varav stadie 3	Varav stadie 1	Varav stadie 2	Varav stadie 2	Varav stadie 2	Varav stadie 2	Varav stadie 3	Varav stadie 3	Varav stadie 3	Akkumulerad partiell bortskrivning	För presterande exponeringar	För nödlidande exponeringar
Lån och förskott	4 438 443	4 288 354	116 531	0	33 558	0	-859	-500	0	0	0	0	-11 084	0	3 910 539	21 543	21,543
Centralbanker	237 089	237 089	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlig sektor	377	375	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitut	64 281	64 281	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andra finansiella företag	7 428	7 420	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 863	0	0	0
Icke-finansiella företag	1 125 282	1 090 227	27 568	7 487	0	0	-81	-175	-81	-4 455	-4 455	-4 455	-4 455	1 087 569	2 805	2,805	2,805
varav små och medelstora företag (SMF)	419 477	411 854	6 577	1 046	0	0	-18	-95	-18	-337	-337	-337	-337	410 995	745	745	745
Hushåll	3 003 986	2 888 961	88 959	26 066	0	0	-778	-324	-778	-6 629	-6 629	-6 629	-6 629	2 818 107	18 738	18,738	18,738
Räntebärande värdepapper	792 373	792 373	0	0	0	0	0	-135	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centralbanker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlig sektor	70 783	70 783	0	0	0	0	-2	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitut	441 783	441 783	0	0	0	0	-108	0	-108	0	0	0	0	0	0	0	0
Andra finansiella företag	279 808	279 808	0	0	0	0	-25	0	-25	0	0	0	0	0	0	0	0
Icke-finansiella företag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exponeringar utanför balansräkningen	443 789	317 536	2 640	0	57	0	-4	-21	-4	-13	-13	-13	-13	0	0	0	0
Centralbanker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlig sektor	4 091	4 091	0	0	0	0	-2	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditinstitut	11	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andra finansiella företag	38 364	38 364	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Icke-finansiella företag	162 890	161 671	1 222	50	0	0	-5	0	-5	0	0	0	-4	0	0	0	0
Hushåll	238 432	113 399	1 418	6	0	0	-13	-13	-13	-4	-4	-4	-9	0	0	0	0
Summa	5 674 606	5 398 263	119 172	0	32 146	0	-863	-656	-863	-11 097	-11 097	0	-11 097	3 910 539	21 543	21,543	21,543

Ålandsbanken Abp
Besöksadress huvudkontor: Nygatan 2, Mariehamn

Postadress: PB 3, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland. Tfn 0204 29 011. Fax 0204 291 228
BIC AABAFI22 www.alandsbanken.fi info@alandsbanken.fi